

БҰЙРЫҚ

№ 1 «15» ақпан 2023ж.
Еркіншілік ауылы
Сарыжайлау көшесі, 24
020808

ПРИКАЗ

№ 1 «15» февраля 2023 г.
с. Еркіншілік
улица Сарыжайлау, 24
020808

Үйде оқытуды ұйымдастыру туралы.

«Бастауыш, негізгі орта, жалпы білім беру ұйымдарында денсаулығына байланысты ұзақ уақыт бойы бара алмайтын балаларды үйде тегін оқытуды ұйымдастыру үшін құжаттарды қабылдау» мемлекеттік қызмет көрсету стандарты, ата-ананың өтініші, 11.10.2022 ж. облыстық ПМПК қорытындысы, Ерейментау аудандық емханасының 2023 ж. 14 ақпандағы № 91 дәрігерлік – консультациялық комиссияның қорытындысы негізінде

БҰЙЫРАМЫН:

1. 2023 жылдың 15 ақпаннан 2023 жылдың 31 мамырына дейін Тауей Ақжол Жылқыайдарұлы 5 "Ә" сынып оқушысын үйде жеке оқытуы ұйымдастырылсын.
2. Тауей Ақжолмен жеке жұмыс істейтін мұғалімдерге оқу жүктемесі төменгідей тағайындалсын :
  - Мадениет Ержанар – Айналадағы әлем, 2 сағат;
  - Аманкелд Кулжан -Танымдық әрекетті дамыту, 1 сағат;
  - Исатаев Бейбит Толеутайевич – Шаруашылық еңбек, 1 сағат;
  - Абильдаев Болат Шакенович - Бейнелеу өнері, 1 сағат;
  - Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау, 1 сағат;
  - Молхы Ахмарал – Санау, 2 сағат;
  - Дубайхан Бахыт – Сөйлеу және қарым-қатынасты дамыту, 2 сағат;
3. Директордың ОТІ жөніндегі орынбасары Мәдениет Ержанар сабақ кестесін құрастырып, мұғалімдер мен ата-аналарды таныстырсын.
4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау директордың ОТІ жөніндегі орынбасары Байтасова Ш. Ш. жүктелсін.

«Еркіншілік ауылының жалпы орта
білім беретін мектебі» КММ директоры:

Исатаева Б.Г.

Исатаева Б.Г.

«Келісілді» _____
Хуандаг Онзила

«Бекітілді» _____
«Ақмола облысы білім басқармасының
Ерейментау ауданы бойынша білім бөлімі
Еркіндік ауылының жалпы орта
білім беретін мектебі» КММ
Директоры Исатаева Б.Г.
15.02 2023 ж.

**5 «Ә» сынып оқушысы Тауей Ақжол Жылқыайдарұлының
сабақ кестесі**

№	Дүйсенбі	
1	14.00-14.45	Сөйлеу және қарым-қатынасты дамыту (Дубайхан Бахыт)
2	14.45-15.35	Санау (Молхы Ахмарал Бахыт)
Сейсенбі		
1	14.00-14.45	Айналадағы әлем (Мадениет Ержанар)
2	14.45-15.35	Танымдық әрекетті дамыту (Аманкелд Кулжан)
Сәрсенбі		
1	14.00-14.45	Шаруашылық еңбек (Исатаев Бейбит Толеутайевич)
2	14.45-15.35	Бейнелеу өнері (Абильдаев Болат Шакенович)
Бейсенбі		
1	14.00-14.45	Сөйлеу және қарым-қатынасты дамыту (Дубайхан Бахыт)
2	14.45-15.35	Айналадағы әлем (Мадениет Ержанар)
Жұма		
1	14.00-14.45	Санау (Молхы Ахмарал Бахыт)
2	14.45-15.35	Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау (Абильдаев Болат Шакенович)

Бекітемін: М.С.
«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева Б. Г.
«18» 02 2023 ж.

Келісілген: Ш.
директордың ОТЖО:
Байтасова Ш.Ш.
«16» 02 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Санау
СЫНЫП: 5 «Ә»
Мұғалім: Молхы Ахмарал Бахыт

Барлығы: 28 сағат, аптасына 2 сағат /17.02.2023-29.05.2023/

3-тоқсан

№	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыбы	Оқу мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту	
1	1.1. Нөмірлеу	10-ға дейін нөмірлеуді қайталау.	5.1.1 20-ға дейін нөмірлеуді қайталау	1	17.02		
2		20 –ға дейін заттық және дерексіз санау	5.1.3 «ондық» сөзін санау бірлігі ретінде қолдану	1	20.02		
3		1-ден 20-ға дейінгі сандарды жазу, сандық қатардағы сандардың реттілігі	5.1.5 1-ден 20-ға дейінгі сандарды жазу		24.02		
4		1-ден 20-ға дейінгі сандар	5.1.6 1-ден 20-ға дейінгі сандардың жазуын танып, оқу	1	27.02		
5		1-ден 20-ға дейінгі сандарды салыстыру БЖБ №1	5.1.8 көптік пен 1-20 сандарын олардың сан қатарындағы орны бойынша салыстыру	1	03.02		
6		Сандық қатардағы сандардың реттілігі	5.1.9 сан есімдерді (реттік және есептік) 20 саны көлемінде сан қатарын тірек ете және тірек етпей тура және кері тәртіпте атау	1	06.03		
7		3- тоқсан бойынша жиынтық бағалау			1	10.03	
8		Заттардың санын анықтау	5.1.11 20-ға дейінгі заттардың санын «Қанша?» деген сұраққа жауап бере отыра анықтау	1	13.03		
9				1	17.03		

4-тоқсан

12	Арифметикалық амалдар	20 саны көлеміндегі қосынды мен айырмасы	5.2.3 20 саны көлеміндегі қосынды мен айырманы табу кезінде пайдаланылатын тәсілдер: қайта санау; үстемелеп санау; 1-ден азайтып, есептеу; калькулятор	1	03.04	
13	1.2. Шамалар	1, 2, 5, 10, 20 тг монеталары	5.3.1 ойындар мен жаттығулар барысында 1, 2, 5, 10, 20 тг монеталарды үлгі және сөздік нұсқау бойынша тану	1	07.04	
14		Монеталарды майдалау мен айырбастау	5.3.2 5, 10, 20 теңгелік монеталарды әр түрлі нұсқалармен майдалау	1	10.04	

15		Дүкенге экскурсия	5.3.3 жақын ортадағы заттар мен нысандарды сөздік нұсқау бойынша (арасында, ортасында, қарсысында, іші мен сыртында, үстінде, астында, алдында, жанында) табу	1	14.04	
16		«Дүкен» дидактикалық ойын	5.3.5 педагогтың өтініші бойынша қатарда тұрған бірінші, соңғы, шеткі, белгілі біреуінен кейінгі не алдында тұрған затты көрсету	1	17.04	
17		Тұрмыстық және өмірлік жағдаяттар	5.3.6 2-3 затты еліктеу, үлгі, сөздік нұсқау бойынша бірбіріне қатысты белгілі бір кеңістіктікте (арасында, ортасында, қарсысында, іші мен сыртында, үстінде, астында, алдында, жанында) орналастыру	1	21.04	
18		Апта күндері	5.3.7 аптадағы күн санын ретпен атау	1	24.04	
19		Бүтін затты бөлу	5.3.9 бүтін затты тең 2 бөлікке бөлу	1	28.04	
20	1.3. Көрнекі геометрия элементтері	Геометриялық фигуралар	5.4.1 геометриялық фигураларды танып, атау: дөңгелек, сопақ, тікбұрыш, квадрат, үшбұрыш, геометриялық денелер: шар, куб, дінгек	1	01.05	
21		Геометриялық фигуралар	5.4.2 геометриялық фигуралардан еліктеу, үлгі және сөздік нұсқаулық бойынша қарапайым аппликациялар мен оюлар жасау	1	05.05	
22		Геометриялық фигуралар	5.4.3 еліктеу және үлгі бойынша бөліктерден дөңгелек, квадрат, тікбұрыш, сопақ, үшбұрыш құру	1	08.05	
23		Геометриялық фигуралар	5.4.4 сызбада нүкте, түзу және қисық сызықтар, дөңгелек, сопақ, квадрат, тікбұрыш, үшбұрышты тану	1	12.05	
24		Геометриялық фигуралар БЖБ №2	5.4.5 үлгі және атауы бойынша сипау арқылы дөңгелек, сопақ,	1	15.05	

			тікбұрыш, квадрат, үшбұрышты тану			
25		Бұрыш	5.4.7 сызғыштың көмегімен түзу сызықты кесінді және бұрышты сызу	1	19.05	
26		4- тоқсан бойынша жиынтық бағалау		1	22.05	
27	1.4. Арифметикалық есептер.	Қосу мен алуға есептерді шешу	5.5.1 20-ға дейінгі жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация-есептер мен көрнекі есептерді шешу, одан кейін атауы жоқ сандарды қосу мен алуға есептерді құрастыру	1	26.05	
28		Қосу мен алуға есептерді шешу	5.5.2 20-ға дейінгі жабық нәтижесі бар сома мен қалдықты табуға бағытталған драматизация-есептер мен көрнекі есептерді шешу, одан кейін сандардың атауын жаза отыра қосу мен алуға есептерді шешу	1	29.05	

Бекітемін: Мсу

«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева Б. Г.

«16» 02 2023 ж.

Келісілген: Ш

директордың ОТІЖО:
Байтасова Ш.Ш.

«16» 02 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Айналадағы әлем

СЫНЫП: 5 «Ә»

Мұғалім: Мадениет Ержанар

Барлығы: 29 сағат, аптасына 2 сағат

**«Айналадағы әлем» пәні бойынша күнтізбелік-тақырыптық жоспар
Ұзақ мерзімді жоспар**

**5-сынып
Аптасына 2 сағат
Оқу жылында 29 сағат**

№ р/с	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыбы	Оқудың мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
3 тоқсан 42 сағат						
1	Табиғаттағы мезгілдік өзгерістер	Жыл мезгілдері. Өсімдіктер мен жануарлар.	5.3.1.1 жыл мезгілдерінің белгілерін атау; 5.3.1.2 өсімдіктер мен жануарлар өмірінің жыл мезгілдеріне тәуелділігін түсіну; 5.3.1.3 табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді атау	1	15\02	
2		Табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді	5.3.1.4 табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді бақылау; 5.3.1.5 әр түрлі жыл мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістерді бақылау;	1	16/02	
3		Әр түрлі жыл мезгіліндегі балалар ойыны	5.3.1.7 әр түрлі жыл мезгіліндегі балалар ойынын ойнау; 5.3.1.8 бакшадағы, бақтағы күзгі және көктемгі жұмыстарды атау;	1	22/02	
4		Ауа райындағы өзгерістер	5.3.1.10 ауа райындағы өзгерістерді түсіну және ол жағдайды – ашық, бұлтты, жаңбыр, найзағай, жел атау; 5.3.1.11 мұғалімнің әңгімесін, түсіндіргенін тыңдау және түсіну	1	23/02	
5		Жаз белгілері	5.3.1.12 жаз белгілері (күн қатты қыздырады, ыстық, шық, тұман, бұлт және қара бұлт, жазғы жаңбыр,	1	01/03	

			нөсер жаңбыр, бұршак, найзағай, жай) туралы түсініктерін нақтылау және кеңейту; жаз айларын атау;			
6		Күз белгілері	5.3.1.13 күз белгілерін бақылау: күн қысқарады, ал түн ұзарады, суық жел соғады, жаңбыр жиі жауады, күн суытады, ағаш жапырақтары 12 сарғаяды, түседі; күз айларын атау;	1	02/03	
7	Өсімдіктер	Бұта мен ағаш	5.3.2.3 мұғалімнің тапсырмасы бойынша мектеп үлескесіндегі тәжірибе жұмыстарын орындау; 5.3.2.4 бұтаны ағашпен салыстыру; 5.3.2.5 жергілікті жерде ең көп 13 кездесетін ағаштарды атау	1	08/03	09.03
8		Ағаш түрлері	5.3.2.6 ағаштар (емен), қылқан жапырақты ағаштар (шырша, қарағай); ағаш бөліктерін: тамыр, дің, бұтақ, ағаштың басын атау; 5.3.2.7 бұталар (шырғанақ, итмұрын, қарлыған) туралы түсініктерін кеңейту; 5.3.2.8 бұталарды, ағаштар мен гүлдерді салыстыру, ажырату және атау;.	1	09/03	
9		Бөлме өсімдіктері	5.3.2.9 сыныптағы бөлме гүлдерін ажырату және атау; 5.3.2.10 тәжірибе жұмыстарын орындау, бөлме өсімдіктерін күту (суғару, жапырақтың шаңын сүрту); 5.3.2.11 жапырақтары ірі бөлме өсімдіктерін (фикус, бегония) ажырату және атау түсіну5	1	15\03	
10		Бөлме өсімдіктерін дұрыс күте білу	5.3.2.12 бөлме өсімдіктерін дұрыс күте білу (сауыттарын, табандығын жуу, сынып ішінде дұрыс орналастыру); 5.3.2.13 ағаштарды, бұталарды, гүлдерді салыстыру, ажырату және атау; 5.3.2.14	1	16/03	

			бақша өсімдіктерін (баялды, кәді, болгар бұрышы) салыстыру және ажырату; қажеттілігін			
11		Көкөністердің адам денсаулығына тигізер пайдасы	5.3.2.15 көкөністердің адам денсаулығына тигізер пайдасын түсіну; 5.3.2.16 көкөністерді дұрыс сақтау	1	29/03	
12		Жемістер мен жидектерді ажырату	5.3.2.17 көкөністерден салаттың оңай түрін дайындай білу; 5.3.2.18 жемістер мен жидектерді ажырату және салыстыру; 5.3.2.19 жемістер мен жидектердің адам денсаулығы үшін пайдасын түсіну;	1	30/03	
13		Жемістер мен жидектердің түрлері	5.3.2.20 жемістер мен жидектердің әр түрлі түрлерін (жаңа жиналған, 14 кептірілген, тосап, нәрсу) қолдану тәсілдерін білу; 5.3.2.21 жергілікті жерде ең көп тараған көкөністер, жемістер мен жидектерді атау;	1	05/04	
14		Жемістер мен көкөністер	5.3.2.2 жемістер мен көкөністерді сыртқы түрі мен дәміне қарай ажырату; 2.23 терезе алдында пияз өсіру; 5.3.2.24 бөлме өсімдіктерін, мекеп жанындағы үлкескедегі өсімдіктерді күту	1	06/04	
15	Жануарлар	Үй жануарлары	5.3.3.1 үй жануарлары туралы білімді кеңейту және нақтылау; 5.3.3.2 үй жануарлары (ешкі, қой, түйе, сиыр, жылқы) туралы түсініктері болу; олардың сыртқы түрі, олардың күтімі; адамға тигізер пайдасы; қозғалу түрін атау	1	12/04	
16		Үй жануарларының	5.3.3.3 үй жануарларының төлдерін, табиғат	1	13/04	

	төлдерін, табиғат бұрышындағы жануарлар.	бұрышындағы жануарларды атау; 5.3.3.4 жануарлардың негізгі дене мүшелерін, коректену және			
17	Үй жануарларының күтімі	5.3.3.5 үй жануарларының күтімі бойынша көмек көрсету;; 5.3.3.6 үй құстарын (каз, күркетауық) «ажырату;	1	19/04	
18	Жыл құстары	5.3.3.7 қыстап қалатын және жыл құстары туралы түсініктерінің болуы; 5.3.3.8 жыртқыш құстар (қыран, бүркіт) туралы түсініктерінің болуы;; 5.3.3.9 әнші құстар туралы түсініктерінің болуы	1	20\04	
19	Құстарға арналған жемсалғыш	5.3.3.10 тұрғын үйлердің жанындағы құстарды бақылау, жергілікті құстарды (кептер, торғай, ұзақ, караторғай) атау; 5.3.3.11 құстарға арналған жемсалғышты жасауға қатысу, қыста құстарға жем беру;	1	26\04	
20	Жәндіктер	5.3.3.13 жәндіктердің (құмырсқа, шыбын, ханқызы, шегіртке) тануға, атауға тырысу, сыртқы түрі бойынша ажырату; 5.3.3.14 бал өндірісі, балдың пайдасы туралы түсінік болу;	1	27\04	
21	Жануарларды, құстарады және жәндіктерді ажырату	5.3.3.15 жануарларды, құстарады және жәндіктерді ажырату және жалпылау; 5.3.3.16 жабайы жануарлардың (қабан, марал, арқар, ақбөкен, қоян) түрлері, сыртқы түрі,	1	03\05	

			қылығы, коректенуі, өмір сүру түрі, төлдері туралы түсініктің болуы; 5.3.3.17 жабайы жануарлардың табиғат жағдайына сәйкес бейімделуі туралы түсініктің болуы;			
22	Сөйлеу тілін қалыптастыру	сөйлеу тілінде «Айналадағы әлем»	5.4.1.1 сөйлеу тілінде «Айналадағы әлем» пәні бойынша сабақтарда өткен заттарды және олардың белгілерін білдіретін сөздерді білу және қолдану;	1	04\05	
23		Сөйлеу мәнері	5.4.1.2 мұғалімнің сұрақтарына жауап беру;	1	10\05	
24		Дұрыс жауап бере білу.	5.4.1.3 өзінің жолдастарының жауаптарын тыңдау;	1	11\05	
25		Қысқа тақпақтар	5.4.1.4 мұғалімнің артынан қысқа тақпақтарды қайталау	1	17\05	
26		Көрсету бойынша артикуляциялық жаттығулар	5.4.1.5 көрсету бойынша артикуляциялық жаттығуларды орындау;	1	18\05	
27		Бақыланған құбылыс,	5.4.1.6 бақыланған құбылыс, әрекет және сурет бойынша қысқаша хабарлы сөйлемді құрастыру;	1	24\05	
28		Әңгімеге қатысу	5.4.1.7 әңгімеге қатысу; сыныптастарының айтылымдарын толықтыра отырып, сұрақтарға жауап беру;	1	25\05	
29		Қарапайым жайылма сөйлемдерді қолдану	5.4.18 қарапайым жайылма сөйлемдерді қолдана отырып, жоспар бойынша байланыстыра сөйлей білу	1	31\05	

Бекітемін: Ма
«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева В. Г.

«16» 02 2023 ж.

Келісілген: Ш
директордың ОТІЖО:
Байтасова Ш.Ш.
«16» 02 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК –ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

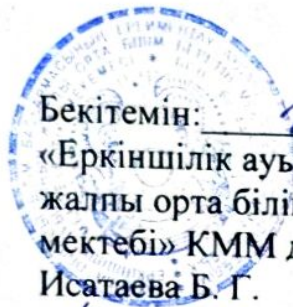
Пән атауы: Танымдық әрекетті дамыту

СЫНЫП: 5 «Ә»

Мұғалім: Аманкелд Кулжан

Барлығы: 14 сағат, аптасына 1 сағат /16.02.2023-29.05.2023/

№ р/с	Ауыспалы тақырыптар	Сабақтардың тақырыбы	Оқудың мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	1.1. Есту кабілетін дамыту	Ым-ишырат және кимыл тілі.	5.1.1.1 айналасын дағылардың сөйлеу тілін мүқият тыңдау;	1	21.02	
2		Эмоциялық қарым- қатынас	5.1.1.2 дыбыс көзінің шектемесін белгілеу;	1	28.02	
3		Есту сезімі. Естіп кабылдау	5.1.1.3 таныс адамдардың дауысын ажырату(ата-анасы, жақындары, достары);	1	07.03	
5	1.2 Көру кабілетін дамыту	Іскерлік қарым-қатынас	5.1.2.1 бейімделудің іздеу тәсілін қолдану: мақсатты- бағытты бақылау;	1	14.03	
6		Зейінді дамыту	5.1.2.2 заттарды олардың бейнесімен сәйкестеу;	1	28.03	
7		Заттарды топтау	5.1.2.3 суреттердің жұбын табу;	1	04.04	
8		Қима суреттерді құрастыру	5.1.2.4 3-4 бөліктен сурет құрастыру;	1	11.04	
9	1.3 Кеңістікте бейімделуді дамыту	Сезім тілі	5.1.3.1 өз денесінің сызбасын бейімдеу;	1	18.04	
10		Мінез-құлық қалыптастыру.	5.1.3.2 өз денесінің сызбасында оң және сол жағын ажырату;	1	25.04	
11		Қағаз бетіндегі кеңістік. Қағазбен жұмыс жасау.	5.1.3.3 қағаз парақшасын бейімдеу(дәл ортасы, орта, жоғары, төмен, сол, оң жақтары);	1	02.05	
12	1.4 Уақытта бейімделу ді дамыту	Есте сақтауды дамыту	5.1.4.1 тәулік уақыттарының, жыл мезгілдері нің белгілері	1	16.05	
13		Танымдық қарым- қатынастар	5.1.4.2 өз өмірінің оқиғаларын кеше, бүгін, ертең түсініктері мен сәйкестендіру;	1	23.05	
14		фигура тап және атын ата	5.1.4.3 күнтізбеден уақыт бірліктерін көрсету: апта, ай, күн	1	30.05	

Бекітемін: Иса

«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева Б. Г.

«16» 02 2023 ж.

Келісілген: Ш
директордың ОТІЖО:
Байтасова Ш.Ш.

«16» 02 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Әлеуметтік – тұрмыстық бағдарлау

СЫНЫП: 5 «Ә»

Мұғалім: Абильдаев Болат Шакенович

Барлығы: 14 сағат, аптасына 1 сағат

Орта білім беру деңгейінің
5 сыныбы үшін
«Әлеуметтік – тұрмыстық бағдарлау» пәнінен
жанартылған мазмұндағы үлгілік
оқу бағдарламасына қосымша

Зейіннің орта бұзылысы ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған орта білім беру деңгейінің 5 сыныбы үшін
«Әлеуметтік – тұрмыстық бағдарлау» пәнінен жанартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар. Аптасына 1 рет, жылдық 14 сағат

№	Бөлімдер	Сабак тақырыбы	Оқыту мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	Денсаулық	Дене гигиенасы	5.1.1.1 өз бетімен денесінің, шашының тазалығын қадағалап, қажетті гигиеналық рәсімдерді орындай білу	1	17.02.2023	
2		Медициналық көмек	5.1.2.1 тұмау ауруларының белгілерін: тұмау ауруларын ескерту; санитар қызметін білу; емхана қызметін білу; тұрмыстық жарақаттар себебін; жарақат алғанда өзін өзі ұстау тәртібі;	1	24.02.2023	
3		Күн тәртібі	5.1.3.1 күн тәртібінің маңызы, дене мүшелерінің атауын білу;	1	03.03.2023	
4	Киім, аяқ киім	Маусымдық киім	5.2.1.1 киім, аяқ киім, бас киім түрлерін білу, маусым бойынша киінуді білу;	1	10.03.2023	
5		Киім киіну әдісі	5.2.2.1 маусым бойынша киім таңдауды білу; жыл мезгілдерге байланысты киінуді білу; киімдерді шкафта сақтауды үйрену;	1	17.03.2023	
6		Аяқ киім	5.2.3.1 аяқ киім түрлер, оның маңыздылығын білу;	1	12.04.2023	
7	Тамақтану	Көкөністер	5.3.1.1 көкөністер, шикі және піскен күйіндер қолданылатын түрлерін білу;	1	14.04.2023	

8		Дастархан	5.3.2.1 түскі асқа дастархан жаюдың ержесімен реттілігін пышак және шанышкыны қолдану ережесін білу үстел басындағы тәртіпті білу; ас	1	19.04.2023	
9		А с дайындау гигиенасы	5.3.3.1 ас дайындағы гигиеналық талаптар піскен көкөністер, салат жасау тез дайындалатын консерванттарымен тағам дайындау білу;	1	21.04.2023	
10	Тұрғын үй	Тұрғын үй түрлері	5.4.1.1 тұрғын үй түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер, пәтердегі тәртіп;	1	28.04.2023	
11		Киіз үй	5.4.2.1 киіз үйдің құрылысының ерекшелігін дөңгеленген жеңіл жиналатын жылу, көшуге ыңғайлы жатын бөлменің маңызын ондағы	1	05.05.2024	
12		Киіз үй жиһаздары	5.4.3.1 тұрмыстық заттарды киімдерді және керекті құралдарды киіз үйде сақтау тәртібін, қонақ бөлменің маңызын қонақ бөлмеде жиһазды	1	12.05.2024	
13		Көлік	Қоғамдық көлік	5.5.1.1 жеке және қоғамдық көліктің маңыздылығын білу; қоғамдық көлікте жолаушы жүру ережелерін білу; қоғамдық көлікте ереже сақтау	1	19.05.2024
14	Қоғамдық көлік түрлері		5.5.2.1 арнайы көліктердің жұмыс жасау бағыты; полиция, дәрігер, өрт сөндірушілер;	1	26.05.2024	

Бекітемін: Иса
«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» ҚММ директоры:
Исатаева Б. Г.
«16» 01 2023 ж.

Келісілген: Б
директордың ОТЖО:
Байтасова Ш.Ш.
«16» 01 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Сөйлеу және қарым-қатынасты дамыту

СЫНЫП: 5 «Ә»

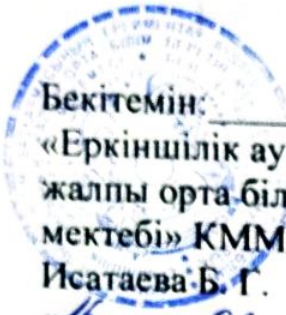
Мұғалім: Дубайхан Бахыт

Барлығы: 28 сағат, аптасына 2 сағат /16.02.2023-29.05.2023/

5-сынып
аптасына 2 сағат

Тақырыптар	Оқу мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту	
3-тоқсан					
1	Нақты заттар мен әрекеттерді тану мен атау	5.1.1.1 қоршаған болмыстағы заттарды атау және тану (сөйлеу тілінің даму деңгейіне сәйкес	1	16.09.23	
2	Педагогтың нұсқауы бойынша қарапайым тапсырмаларын орындау	5.1.2.1 педогогқа еліктеу бойынша 1 іс-әрекеттен тұратын қарапайым тапсырманы орындау (бірлескен әрекеттерді қолдану арқылы)	1	20.09.23	
3	Суретте бейнеленген таныс заттарды атау және тану	5.1.8.1 нұсқаушы жесттермен сөздерді қолдану арқылы суретте бейнеленген заттарды атау және тану	1	23.09.23	
4	Суретте бейнеленген таныс заттарды атау және тану	5.1.8.1 нұсқаушы жесттермен сөздерді қолдану арқылы суретте бейнеленген заттарды атау және тану	1	27.09.23	
5	Сюжеттік суреттерді сипаттау	5.1.10.1 сюжеттік суреттер(2- 3) жұптарын тану және құрастыру	1	02.03.23	
6	Мұғалімнің ауызша баяндауындағы әңгімелер мен ертегілерді тыңдауы	5.1.11.1 драматизация мен иллюстраци яларды қолдану арқылы қысқаша тақпақтарды, ертегілерді, әңгімелерді тыңдау	1	06.03.23	
7	Мұғалімнің ауызша баяндауындағы әңгімелер мен ертегілерді тыңдауы	5.1.11.1 драматизация мен иллюстраци яларды қолдану арқылы қысқаша тақпақтарды, ертегілерді, әңгімелерді тыңдау	1	09.03.23	
8	Жаттығу жұмыстары	5.1.8.1 нұсқаушы жесттермен сөздерді қолдану арқылы суретте бейнеленген заттарды атау және тану	1	13.03.23	
9	Мұғалімнің сөздерінен тақпақтарды, қысқаша диалогтарды жаттау	5.1.12.1 драматизацкимыл қозғалысты, иллюстраци яны қолдану арқылы педагогтан кейін қайталай отырып, 4 қатардан тұратын тақпақтарды айту	1	16.03.23	
10	Мұғалімнің сөздерінен тақпақтарды, қысқаша диалогтарды жаттау	5.1.12.1 драматизацкимыл қозғалысты, иллюстраци яны қолдану арқылы педагогтан кейін қайталай отырып, 4 қатардан тұратын тақпақтарды айту	1	27.03.23	
11	Ертегі желісі бойынша әңгімелеу	5.1.14.1 иллюстраци ялар сериясына сүйене отырып, таныс ертегіні мұғаліммен бірге әңгімелеу	1	30.03.23	

12	Әріптер мен сөздерді контур және нүктелер бойынша жүргізіп шығу	5.2.6.1 дайын қарындаштық контур, нүктелер, көрсету бойынша таныс әріптердің графикалық бейнесін жүргізіп шығу	1	03.04.23
13	Әріптер мен сөздерді контур және нүктелер бойынша жүргізіп шығу	5.2.6.1 дайын қарындаштық контур, нүктелер, көрсету бойынша таныс әріптердің графикалық бейнесін жүргізіп шығу	1	06.04.23
14	Әріптерді, буындарды, сөздерді жазу	5.2.8.1 А4 форматындағы сызықты қағазға әріп элементтерін қарындаш пен жазу	1	10.04.23
15	Қоршаған болмыстағы дыбыстарды ажырату	5.3.1.1 ойындармен заттық і әрекеттерде сөзсіз дыбыстарды ажырату; 5.3.1.2 дыбысты шығу көзімен сәйкестендіру	1	13.04.23
16	Дауысты дыбыстарды әндету	5.3.4.1 үлгі бойынша сәйкес әріптермен дауысты дыбыстарды сәйкестендіру	1	17.04.23
17	Дауысты дыбыстарды әндету	5.3.4.1 үлгі бойынша сәйкес әріптермен дауысты дыбыстарды сәйкестендіру	1	20.04.23
18	Сөздерді буындап айту	5.3.5.1 сөздердің мағынасын түсіну: «сөз бөлшектері	1	24.04.23
19	Жаттығу жұмыстары	5.1.8.1 нұсқаушы жесттермен сөздерді қолдану арқылы суретте бейнеленген заттарды атау және тану	1	27.04.23
20	Сөйлемдерді құрастыру және айту	5.3.6.1 мұғалім сұрақтарының көмегімен жағдаяттық суреттер бойынша сөйлемдер құрастыру;	1	04.05.23
21	Сөз аясында дыбысты бөліп көрсету	5.3.7.1 сөзді өз бетінше ұзақ айту кезінде ондағы бірінші дыбысты атау және бөліп көрсету	1	08.05.23
22	Сөз аясында дыбысты бөліп көрсету	5.3.7.1 сөзді өз бетінше ұзақ айту кезінде ондағы бірінші дыбысты атау және бөліп көрсету	1	11.05.23
23	Тұтас бейнелерді тану және оқу	5.3.9.1 таныс буындардан сөз құрау және оларды оқу;	1	15.05.23
24	Сөйлемдерді, мәтіндерді оқу	5.3.10.1 мұғаліммен бірге, хормен 2-3 сөздерден тұратын сөйлемдерді оқу;	1	18.05.23
25	Көру бейнесін тану және буындарды оқу	5.3.8.1 әртүрлі күрделілік деңгейіндегі буындық кестені оқу	1	22.05.23
26	Сөйлеу тілін түсінуді дамыту	5.1.2.1 мәтіндегі сөз мағынасының ерекшеліктерін ажырату	1	25.05.23
27	Жаттығу жұмыстары	5.1.11.1 қысқаша тақпақтарды, ертегілерді, әңгімелерді тыңдау, тыңдалған мәтіннің бойынша сұрақтарға жауап беру	1	29.05.23

Бекітемін: Иса
 «Еркіншілік ауылының
 жалпы орта білім беретін
 мектебі» КММ директоры:
 Исатаева Б. Г.
 «16» 08 2023 ж.

Келісілген: Б
 директордың ОТЖО:
 Байтасова Ш.Ш.
 «16» 08 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Бейнелеу өнері
 СЫНЫП: 5 «Ә»
 Мұғалім: Абильдаев Болат Шакенович
 Барлығы: 16 сағат, аптасына 1 сағат

Орта білім беру деңгейі
 нің 5 сыныбы үшін
 «Бейнелеу өнері» пәнінен
 жаңартылған мазмұндағы үлгілік
 оқу бағдарламасына қосымша

Зейіннің орта бұзылысы ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған орта білім беру деңгейінің
 5 сыныбы үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен жаңартылған мазмұндағы
 үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар. Аптасына 1 рет, жылдық 16
 сағат

№	Ауыспалы тақырыптар	Сабақ тақырыбы	Оқыту мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	Сызықтар және штрихтар арқылы түрлі сызықтар салу	5.1.1.1 жанр ретінде пейзаж туралы қарапайым түсінік болу	1	15.02.2023	
2		Түс шеңбері. Қарама қарсы түстер	5.1.1.2 кітаптардың иллюстрациясынан және суреттердің репродукциясынан жыл мезгілдеріне тән белгілерді таныу;	1	22.02.2023	
3		Ою өрнектің түрімен танысу	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	01.03.2023	
4		Қоқғалыстағы денені бейнелеу	5.1.3.2 суреттің мазмұны туралы берілген сұрақтарға жауап беру;	1	08.03.2023	
5		Зергерлік бұйымдар	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	15.03.2023	

6		Кітапта бет белгі жасау	5.3.1.1 көкеністер, шикі және піскен күйінде колданылатын түр	1	22.03.2023	
7		"Көбелектер" түрлі түстікарындашпен акварельмен	5.2.3.1 сурет салғанда, жапсырма құрақ жасағанда, мүсіндеген де әрекеттердің	1	29.03.2023	
8		"Бұлтты күн" суланған қағазға акварельмен	5.2.3.1 сурет салғанда, жапсырма құрақ жасағанда, мүсіндеген де әрекеттердің	1	05.04.2023	
9		Қазақ дастарханның сурет салу	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	12.04.2023	
10		Ертегі кейіпкердің киімдерін салу	5.1.3.1 суретте бейнеленген тұлғалардың эмоциялық жағдайын анықтау;	1	19.04.2023	
11		Тақырыптық сурет салу	5.1.3.1 суретте бейнеленген тұлғалардың эмоциялық жағдайын анықтау;	1	26.04.2023	
12	«Шығармашылық жұмыстарды құру және жасау»	Түпнұсқа затқа қарап сурет салу	5.2.2.2 нүктелерді қосу, қолмен тік, көлденең және тұйық сызықтарды жүргізу;	1	03.05.2023	
13		Бейнелеу өнерінің тәсілдері	5.2.2.3 қағаз бетінде бағдарлау;	1	10.05.2023	
14		Бейнелеу өнері туралы теориялық	5.2.2.4 суретте заттың негізгі пішінін кеңістіктік жағдайда беру, мұғалімнің көмегімен олардың геометриялық пішіндері	1	17.05.2023	
15		Футболшының мүсінін ермексазбен салу	5.2.2.6 қылқаламды пайдалану; сурет бөліктерін бейненің нобайынан шықпай, штрих бағытын сақтай отырып бояу	1	24.05.2023	
16		Үй жануарларының мүсінін	5.2.2.6 қылқаламды пайдалану; сурет бөліктерін бейненің нобайынан шықпай, штрих бағытын сақтай отырып бояу	1	31.05.2023	

Бекітемін: Исаева
«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева Б. Т.
«16» 02 2023 ж.

Келісілген: Ш.
директордың ОТІЖО:
Байтасова Ш.Ш.
«06» 02 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Шаруашылық еңбек

СЫНЫП: 5 «Ә»

Мұғалім: Исатаев Б.Т

Барлығы: 14 сағат, аптасына 1 сағат

Шаруашылық еңбек 5 сынып

№	Бөлімдер	Сабақ тақырыбы	Оқыту мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	Тұрғын үй күтімі	Тазалық заттары	5.1.1.1 өз бетімен денесінің, шашының тазалығын қадағалап, қажетті гигиеналық рәсімдерді орындай білу	1	15.02.2023	
2		Кілем, жұмсақ жиһаз тазалау	5.1.1.4 кілем, жұмсақ жиһазды тазалау	1	22.02.2023	
3		Еден, терезе, шкаф тазалығы	5.1.1.5 еденді сумен жуып, айналарды және шкафтың терезелерің сүрту	1	01.03.2023	
4	Тұрмыстық заттардың күтімі	Тұрмыстық заттардың Күтімі	5.1.2.1 кірлерді жууға дайындау (кір заттарды себетке салу, жастықтысты, ақжаманы, сейсепті шешу)	1	15.03.2023	
5		Қоқыс тазалығы	5.1.2.2 қоқыс шығару	1	29.03.2023	
6		Тоңазытқыштағы контейнерлер	5.1.2.3 азық-түлікті тоңазытқышта сақтау үшін контейнерді пайдалану	1	05.04.2023	
7		Үстел тазалығы	5.1.2.5 үстелде қалған қоқымдарды сүрту, ыдыстарды қалдықтардан тазалау, ыдысты жууға дайындау	1	12.04.2023	

8		Ыдыс тазалығы	5.1.2.6 шай ішетін ыдысты жуып сүрту 5.1.2.7 қасық, шанышқы, пышақтарды жуу	1	19.04.2023	
9		Киім заттарын ың күтімі	5.2.1.1 сыртқы киімді щеткамен тазалау 5.2.1.2 түсіп қалған түймені орнына тігу	1	26.04.2023	
10		Жуғыш заттар	6.2.1.3 жуғыш заттардың аттарын біліп айту – сабын, кір жуатын ұнтақ, гель;	1	03.05.2023	
11		Кір жуғыш машина	5.2.1.7 қауіпсіздік ережелерін сақтап киімдерді Кір жуғыш машинда жуу	1	10.05.2023	
12		Аяқ киім күтімі	5.2.2.1 аяқ киім түрлерін ажырату білу (үйге арналған аяқ киім, далаға киетін аяқ киім)	1	17.05.2023	
13	Үй өсімдіктерінің күтімі	Үй өсімдіктерінің күтімі	5.3.1.1 өсімдіктердің жапырақтарын сүрту 5.3.1.4 гүл өсіретін ыдысты жуу	1	24.05.2023	
14	Гүл бағындағы, бақшадағы өсімдіктердің күтімі	Гүл бағындағы, бақшадағы өсімдіктердің күтімі	5.3.2.1 су құйғышпен өсімдіктерді суғару 5.3.2.2 су құйғышты суға толтыру 5.3.2.3 тырнауышпен түскен жапырақтарды жинау	1	31.05.2023	

Бекітемін: _____

«Еркіншілік ауылының
жалпы орта білім беретін
мектебі» КММ директоры:
Исатаева Б. Т.

«16» _____ 2023 ж.

Келісілген: _____

директордың ОТЖО:
Байтасова Ш.Ш.

«16» _____ 2023 ж.

КҮНТІЗБЕЛІК – ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылына арналған

Үйден оқыту

Пән атауы: Бейнелеу өнері

СЫНЫП: 5 «Ә»

Мұғалім: Абильдаев Болат Шакенович

Барлығы: 16 сағат, аптасына 1 сағат

Орта білім беру деңгейі
нің 5 сыныбы үшін
«Бейнелеу өнері» пәнінен
жаңартылған мазмұндағы үлгілік
оқу бағдарламасына қосымша

Зейіннің орта бұзылысы ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған орта білім беру деңгейінің
5 сыныбы үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар. Аптасына 1 рет, жылдық 16
сағат

№	Ауыспалы тақырыптар	Сабак тақырыбы	Оқыту мақсаттары	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
1	Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	Сызықтар және штрихтар арқылы түрлі сызықтар салу	5.1.1.1 жанр ретінде пейзаж туралы карапайым түсінік болу	1	15.02.2023	
2		Түс шеңбері. Қарама қарсы түстер	5.1.1.2 кітаптардың иллюстрациясынан және суреттердің репродукциясынан жыл мезгілдеріне тән белгілерді таныу;	1	22.02.2023	
3		Ою өрнектің түрімен танысу	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	01.03.2023	
4		Қоқғалыстағы денені бейнелеу	5.1.3.2 суреттің мазмұны туралы берілген сұрақтарға жауап беру;	1	08.03.2023	
5		Зергерлік бұйымдар	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	15.03.2023	

6	«Шығармашылық жұмыстарды құру және жасау»	Кітапта бет белгі жасау	5.3.1.1 көкеністер, шикі және піскен күйіндер қолданылатын түр	1	22.03.2023	
7		"Көбелектер" түрлі түстіқарындашпен акварельмен	5.2.3.1 сурет салғанда, жапсырма құрақ жасағанда, мүсіндеген де әрекеттердің	1	29.03.2023	
8		"Бұлтты күн" суланған қағазға акварельмен	5.2.3.1 сурет салғанда, жапсырма құрақ жасағанда, мүсіндеген де әрекеттердің	1	05.04.2023	
9		Қазақ дастарханның сурет салу	5.1.2.1 қазақ ұлттық оюлары туралы түсінік болу	1	12.04.2023	
10		Ертегі кейіпкердің киімдерін салу	5.1.3.1 суретте бейнеленген тұлғалардың эмоциялық жағдайын анықтау;	1	19.04.2023	
11		Тақырыптық сурет салу	5.1.3.1 суретте бейнеленген тұлғалардың эмоциялық жағдайын анықтау;	1	26.04.2023	
12		Түпнұсқа затқа қарап сурет салу	5.2.2.2 нүктелерді қосу, қолмен тік, көлденең және тұйық сызықтарды жүргізу;	1	03.05.2023	
13		Бейнелеу өнерінің тәсілдері	5.2.2.3 қағаз бетінде бағдарлау;	1	10.05.2023	
14		Бейнелеу өнері туралы теориялық	5.2.2.4 суретте заттың негізгі пішінін кеңістіктік жағдайда беру, мұғалімнің көмегімен олардың геометриялық пішіндерін	1	17.05.2023	
15		Футболшының мүсінін ермексазбен салу	5.2.2.6 қылқаламды пайдалану; сурет бөліктерін бейненің нобайынан шықпай, штрих бағытын сақтай отырып бояу	1	24.05.2023	
16	Үй жануарларының мүсінін	5.2.2.6 қылқаламды пайдалану; сурет бөліктерін бейненің нобайынан шықпай, штрих бағытын сақтай отырып бояу	1	31.05.2023		

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 99 - қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 539 - қосымша

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін

үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Оқу пәнінің мақсаты – білім алушыларды заттардың пішінін, құрылымын, шамасын, түсін, олардың кеңістіктегі орнын дұрыс қабылай білуге және оларды бейнелеу құралдарының көмегімен бере білуге үйрету.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) графикалық дағдыларды және оларды оқу және тәжірибелік әрекеттерде пайдалана білуді дамыту және қалыптастыру;

2) жанасымдылық, кинестикалық, көру талдауыштарды тірек ете отырып, оларды бейнелеу процесіне қажетті материалдармен және құралдармен таныстыру;

3) тапсырманың мақсатын түсінуге және оны өздігінен немесе ересек адамның көмегімен орындауға, қимаулігерді пайдалануға, нобай бойынша сурет салуға, бөліктерінің суреттерін аяқтауға, сызықтан шықпай бояуға үйрету;

4) бейнелеу өнеріне деген қызығушылықты қалыптастыру және қабылдауға қолжетімді бейнелу өнері шығармаларымен таныстыру;

5) білім алушылардың танымдық аймағындағы кемшіліктерді жүйелі және мақсатты бағытталған дамыту арқылы түзетуге көмектесу;

6) қимыл-қозғалыстық аймақты вариативтік және дүркін-дүркін қайталанып отыратын сан алуан түрлі бейнелеу құралдарын және материалдарды пайдалана отырып түзету;

7) сәндік және тақырыптық сурет салу, тікелей заттың өзіне қарап сурет салу, оларды оқу, еңбек процесінде және қоғамдық пайдалы әрекетте пайдалану дағдыларын қалыптастыру; 8) білім алушыларда көркемдік талғамды, бейнелеу әрекетіне деген қызығушылық пен сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. 2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер 4. Бағдарламаның мазмұнында меңгеру үшін құрылымы бойынша жеңілдетілген, көлемі бойынша қысқартылған, жинақтау деңгейі бойынша қарапайым, сондай-ақ білімнің осы саласына тән болатын, құрылымдық біртұтастығы сақталған білім жүйесі қарастырылады. 5. Бағдарламада оқу-нормативтік құжаттың дәстүрлі міндеттері заманауи мектепте білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық тәсілдерімен үйлесімді сабақтасқан. Оқытудағы тәсілдер пән бойынша Бағдарламасының түбегейлі жаңа құрылымын құруда негізгі бағдарлары болып табылады. 6. Құндылыққа, іс-әрекетке, коммуникативтік, тұлғаға бағдарлық тәсілдер білім берудің классикалық негізі ретінде оқыту мақсаттарының жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты. 7. Тұлғалық бағдарланған білім беруді өзара қарым-қатынаста өктемшілікке жол бермей жүзеге асыру білім беру процесінің барлық қатысушылары үшін әр түрлі үйлесімділіктегі дайындықты құрайтын оқытудың интербелесенді тәсілдерін пайдаланған кезде мүмкін болады. 8. Оқу процесін ұйымдастырудың барлық инновациялық тәсілдері оқытуды білім, идеялар және іс-әрекет тәсілдерімен белсенді түрде алмасуды көздейтін білім алушының шынайы шығармашылық процесіндегі қарымқатынас үлгісіне айналдырады. 9. Қазіргі кезеңде білім алушының өздігінен білімді игеруі үшін оның белсенді іс-әрекетін ұйымдастыру оқу процесіне қойылатын негізгі талаптардың бірі болып табылады. Мұндай тәсіл пәндік білімді, әлеуметтік және коммуникативтік дағдыларды ғана емес, сонымен бірге өзінің жеке мүдделері мен болашағын сезінуге, сындарлы шешімдер қабылдауына мүмкіндік беретін тұлғалық қасиеттерді де меңгеруге ықпал етеді. Мұғаліммен бірлесіп шығармашылықпен айналысу және серіктес, кеңесші ретінде мұғалімнің қолдауы кезінде білім алушының белсенді танымдық қабілеті тұрақты сипатқа ие болады. 10. Бағдарламада «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің мағынасын анықтаудың негізі болып табылатын оқыту мақсаттарының жүйесі түрінде берілген күтілетін нәтижелер тұжырымдалған. Мазмұны тұрғысынан оқу бағдарламалары білім алушыны өзін-өзі оқыту субъектісі және тұлғааралық қарым-қатынас субъектісі ретінде тәрбиелеуде нақты оқу пәнінің қосатын

үлесін айқындайды.

11. Оқу пәнінің мазмұны ұсыным сипатында болады, мұғалім сыныптағы әрбір білім алушының мүмкіндігі мен білім алудағы ерекше қажеттіліктеріне сәйкес оқу қарқыны мен мазмұнына кез-келген өзгерістер ендіре алады.

12. Күнделікті білім беру процесінің мазмұны оқу мақсаттарына бағынады және білім алушылардың меңгерген білім, икемділік және дағдыларын кез келген оқу және өмір жағдаяттарында пайдалану даярлылығын қалыптастыруға, табысқа жетуге табандылықты дамытуға, өмір бойы оқып білуге уәждеуге бағдарланған.

13. Кең ауқымдағы дағдылармен бірлікте жеке қасиеттердің дамуы: «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты білім берудің басты құндылықтарына білім алушыларды дағдыландырудың негізі болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының тәртібі мен күнделікті іс-әрекеттерін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдары болады.

14. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудың оқу процесін ұйымдастыру тәсілдемесінің негізінде ақыл-ой дамымауы айқын байқалатын тұлғалардың өмірін ұйымдастырудың негізін қалаушы идея ретінде бүкіл әлемде қабылданған «қалыптандыру» педагогикалық тұжырымдамасы жатыр. Осы тұжырымдамаға сәйкес білім алушы түзету педагогикалық шаралардың барлық жүйесін жобалаған кездегі негізгі және жалғыз есептеу нүктесі болып табылады.

15. Жоспарланған педагогикалық шаралар білім алушылармен тікелей жүргізілетін жұмыстарды ғана емес, сондай-ақ қоршаған ортаның қайтадан құрылуын, әрбір білім алушының өзіндік әрекетін ынталандыратын жағдайды тудыруды да қамтиды.

16. Әрекеттердің мазмұны мұғалімге оқытудың жеке бағдарламасын құру үшін бағдар болып табылатын оқу бағдарламаларында ашып көрсетіледі. Оқытудың жеке бағдарламасын құру үшін білім алушыны бақылап, оның қажеттілігі мен мүмкіндігін көрсететін болмашы белгілер байқалады.

17. «Қалыптандыру» тұжырымдамасының негізінде орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды арнайы мектеп жағдайында оқыту мен тәрбиелеу процесін ұйымдастыру қағидалары қалыптастырылған.

18. Білім алушылардың жеке қарқында даму құқығын мойындау қағидасы әрбір баланың бірегей ерекшеліктерін сақтауға мүмкіндік береді. Бұл қағиданы сақтау баланы оқытудың жеке бағдарламасының мазмұнын анықтау мақсатында оның мүмкіндіктері мен даму деңгейін тұрақты түрде зерделеуді талап етеді. Дамудағы және дағдыларды меңгерудегі кез келген, тіпті сәл ғана байқалған алға басу оқытудағы жағымды нәтиже болып есептеледі.

19. Педагогтың әрбір білім алушыны оқытудың мазмұнын, тәсілдерін, түрін, дидактикалық құралдарды олардың жеке мүмкіндіктері мен білім

берудегі және жеке тұлғалық жетістіктерін мониторингілеу нәтижесін есепке ала отырып, өздігінен таңдау қағидасы. 20. Білім алушыларда тәжірибелік әрекеттер мен әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру үшін қажетті мектептік ортаны құру қағидасы: 1) икемділіктер мен дағдыларды қалыптастыру оларды пайдалануға болатын жағдайларға барынша жақын жағдайларда жүзеге асырылуға тиісті; 2) білім алушылармен сабақ өтетін жайлар әр түрлі өмірлік жағдаяттарды бейнелейтін кеңістікке айналдырылуға тиісті; 3) мектептегі әлеуметтік-тұрмыстық және заттық-дамытудың жайлы ортасы орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жас ерекшелігі мен физиологиялық ерекшеліктерін есепке ала отырып (демалыс, қимыл белсенділігі мен санитарлық-гигиеналық шаралар және жабдықталған кеңістіктер) құрылады. 21. Ойлау, сөйлеу тілі мен коммуникацияны әлеуметтендіру құралы ретінде дамыту қағидасы. Сөйлеу тілін түсінуді кеңейту, қарым-қатынастың сөздік және сөздік емес құралдарын қалыптастыру, білім алушылардың көрнекілік-әрекеттік ойлауын дамыту бойынша жұмыстар бірізділікпен құрылады. 22. Оқу-тәрбие процесінің әлеуметтендіру бағыттылығы қағидасы. Білім алушылардың ерекшеліктеріне барынша бейімделілген оқыту және тәрбиелеу ортасының оқшау болуына және олардың қалыпты дамыған құрдастарымен өзара әрекеттенуінің шектелуіне байланысты білім алушыны күрделі қоғамдық ортаға ендіру арнайы жұмысты талап етеді: 1) білім алушылардың өмірлік тәжірибесін және әлеуметтік қарым қатынасын олар үшін қолжетімді шамада кезең-кезеңмен және жоспарлы түрде кеңейту; 2) білім алушының қоғамға ауыртпалықсыз кіруі үшін шыдамды және мейірімді қоршаған ортаны қалыптастырылады. Осы мақсатта мектептегі баланың жанұясымен және қоғаммен жоспарлы түрдегі жұмыс қарастырылады. 23. Оқыту процесі мазмұны жағынан да, сонымен бірге ұйымдастыру түрі жағынан да қатал реттелуі мүмкін емес. 24. Оқыту процесінде келесідей әдіс-тәсілдерді пайдалану тиімді: 1) бала мен ересек адамның бірлескен әрекеті, еліктеу бойынша әрекеттену (әсіресе оқытудың бастапқы кезеңінде); 2) білім алушының әсіресе сәндік сурет салу сабақтарындағы үлгі бойынша әрекеттері; 3) бейнелерді сұлбасы бойынша бояу; 4) бейнеленетін заттың бір тұтас бейнесін беру үшін қима үлгілерді салу және бойымен жүргізу тәсілдерін пайдалану; 5) затты алдын ала қолмен және қарау арқылы зерделегеннен, «суретін салғаннан» кейін суретті тікелей заттың өзіне қарап отырып орындау; 6) арнайы таңдап алынған суреттерді, халық ойыншықтарын алдын ала қарау, өздігінен атау, мұғалімнің сөздік нұсқауы бойынша көрсету

25. Білім алушының мүмкіндігіне қарай оқыту барысында материалдың өту қарқынын баяулатуға немесе арттыруға болады. Сабақты өткізу барысында білім алушылардың ұсынылған әрекетке деген қызығушылығын қолдауға, оларды тапсырманы орындауға бағдарлауға, оларды сабақ бойы алып жүруге көмектесетін ойын сәттерін ендіру, ойын кейіпкерлерінің қатысуы жағымды әсер етеді.

26. Классикалық музыка бейнелеу өнері сабағының маңызды элементі болып табылады. Ол ерекше көңіл күй тудырып, сурет салу процесін ырғақты ұйымдаструға көмектеседі, салынатын бейненің мәнерлілігін күшейтеді және оларды ойынмен байланыстырады.

27. Ұсынылған мазмұн оқу жылдары бойынша бөлінеді, мұғалім әрбір сыныпты оқыту мазмұнын сол сыныптағы білім алушылардың даму деңгейі мен психофизикалық ерекшеліктерін ескере отырып таңдайды.

28. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағалау шараларына қойылатын талаптар гуманизм идеяларына, мектептік оқу табиғатының сәйкестігіне шартты болады.

29. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жеке оқу бағдарламасында тұжырымдалған міндеттер олардың оқудағы жетістіктерін бағалау үшін пайдаланылады.

30. Бейнелеу әрекетін бақылау және білім алушылардың әрекеттерінің өнімін зерделеу бағалау әрекеттері болып табылады.

31. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау үшін білім алушының жетістіктерінің сапалық көрсеткіші болып табылатын сипаттамалық бағалау пайдаланылады.

32. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін критериалды сипаттамалық бағалау тәсілін қолдану педагогтардың бағалау әрекеттерінің әділ болуына мүмкіндік береді.

33. «Бейнелеу өнері» пәнін оқыту кезінде курстың тәжірибелік бағытын күшейту тиімді болады. Оқу материалының басым бөлігі тәжірибелік тапсырмаларды орындауға беріледі.

34. Педагогикалық тәсілдемені жүзеге асыру оқыту мен үйретудің төмендегідей әр түрлі стратегияларын пайдалануды көздейді:

- 1) мұғалім мен білім алушының арасында сенімділік атмосферасын құру;
- 2) әрбір білім алушының пікірін тыңдау;
- 3) білім алушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес келетін, мұқият таңдалған тапсырмалар мен әрекеттер түрлерінің көмегімен оларды ынталандыра және дамыта оқыту;
- 4) білім алушылардың жеке ерекшеліктерін есепке ала отырып, сараланған тапсырмаларды құру;
- 5) білім алушылардың жеке, топтық әрекеттерін және бүкіл сынып жұмысын ұйымдастыру.

35. Аталған пәнді оқыту процесінде білім алушылардың ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану дағдыларын дамыту үшін

3) тақырыптық сурет салу. Ойыншықтар дүкенінде (қарындаш, акварель). Қысқы орман (қарындаш, гуашь). Наурыз (қарындаш, акварель). Көктемгі көңіл күй (қарындаш, акварель). Жапсырмақұрақ. Мүсіндеу;

4) тікелей заттың өзіне қарап сурет салу. Үйеңкі жапырағы (қарындаш, акварель). Сүйікті жұмсақ ойыншығым (қарындаш, акварель). Өсімдігі бар гүлсауыт (қарындаш, акварель). Жол белгілері (қарындаш, гуашь). Балықтар (қарындаш). Қазақтың дәстүрлі киімдері, бас киімдері (қарындаш, акварель). Қараторғай үйшігі (қарындаш, акварель). Қоңыздар (симметрия), (қарындаш, акварель). Шегіртке (симметрия), (қарындаш, акварель). Көктемгі гүлдердің суреттемесі. Сауыттағы көктемгі гүлдер (қарындаш, акварель).

39. 7- сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) бейнелеу өнері туралы теориялық мәліметтер. Қазақтың дәстүрлі кәсіптері. Бейнелеу өнерінің жанрлары мен түрлері. Сәндік-қолданбалы өнер. Сәнді сурет салудың күнделікті өмірде қолданылу рөлі;

2) сәндік сурет салу. Қазақ оюын дөңгелекте құрау (табаққа сурет салу эскизі), (қарындаш, гуашь). Жолақта өрнек құрау (қарындаш, гуашь). Жаңа жылдық ашық хат (қарындаш, акварель). Карнавалдық бетперде жасау. Қазақ оюын тікбұрышта құрау (сырмақ эскизі), (қарындаш, гуашь немесе жапсырмақұрақ). Көркем шығарманы иллюстрациялау (қарындаш, акварель). Дәстүрлі тұрмыстық заттар, оларды әшекейлеу (қарындаш, гуашь);

3) тақырыптық сурет салу. Күз басы (қарындаш, акварель). Дала (қарындаш, акварель). Табиғаттың күзгі сыйы (қарындаш, акварель). Цилиндр пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Менің үйім. Біздің мектеп. Жайлау (қарындаш, акварель). Терезе сыртында көктем (қарындаш, акварель). Жаз келді! (қарындаш, акварель). Мерекелер және айтулы даталар;

4) тікелей заттың өзіне қарап сурет салу. Жемістер (қарындаш, акварель). Көкөністер (қарындаш, акварель). Дағыра (қарындаш, гуашь). Кофейник (қарындаш). Құрамдастырылған пішінді зат және оны өрнекпен безендіру (торсық), (қарындаш, гуашь). Құстар (қарындаш);

40. 8- сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) бейнелеу өнері туралы теориялық мәліметтер. Бейнелеу өнерінің жанрлары мен түрлері. Халық шығармашылығы. Алтын адам. Графика (кітаптық иллюстрация, плакат). Қазақстанның сурет галереясы. Ұлы суретшілер. Қазақстан халықтарының сәндік-қолданбалы өнері;

2) сәндік сурет салу. Қазақ оюын дөңгелекте құрау (табаққа сурет салу эскизі), (қарындаш, гуашь). Жолақта өрнек құрау (қарындаш, гуашь). Жаңа жылдық ашық хат (қарындаш, акварель). Карнавалдық бетперде жасау. Қазақ оюын тікбұрышта құрау (сырмақ эскизі), (қарындаш, гуашь немесе жапсырмақұрақ). Көркем шығарманы иллюстрациялау (қарындаш, акварель). Дәстүрлі тұрмыстық заттар, оларды әшекейлеу (қарындаш, гуашь);

3) тақырыптық сурет салу. Ыдысқа арналған қазақ оюы (қарындаш, гуашь). Ер адамның бас киіміне арналған қазақ оюы (қарындаш, гуашь). Мерекелер және айтулы даталар. Қазақтың «Сызықты» оюы (қарындаш, қара

тушь). Қазақ оюын пайдалана отырып, түксіз кілемге ою құрастыру. Қазақтың «Кесіп алынған» оюы (жапсырмақұрақ). Басқұрға арналған оюлардың эскизін құрастыру (гуашь немесе жапсырмақұрақ); 4) тікелей заттың өзіне қарап сурет салу. «Қазақтың ұлттық ыдыс-аяғы» (қарындаш, акварель). Тікбұрыш пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Қазақтың ұлттық музыка аспаптары (қарындаш, акварель). Конус пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Күрделі пішінді зат (құрамды), (қарындаш, акварель). Шар тәрізді пішінді зат (қарындаш). 41. 9-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің базалық мазмұны: 1) бейнелеу өнері туралы теориялық мәліметтер. Бейнелеу өнерінің жанрлары мен түрлері. Халық шығармашылығы мұражайында. Экскурсия. Бейнелеу өнері түріндегі архитектура. Әлем халықтарының сәндік-қолданбалы өнері. Әлемнің ірі мұражайлары; 2) сәндік сурет салу. Киімге арналған қазақ оюлары (қарындаш, гуашь). Ер адамның бас киіміне арналған қазақ оюын сәндік салу (қарындаш, гуашь). Жаңа жылға арналған плакат (қарындаш, гуашь). Қазақтың «Шілтерлі» оюы. Қазақтың «Шексіз» оюы (жапсырмақұрақ). Өрнекті лента эскизін жасау (қарындаш, гуашь). Әйел адамның бас киіміне арналған қазақ оюын сәндік салу (қарындаш, гуашь); 3) тақырыптық сурет салу. Күзгі қала (қарындаш, акварель). Туған дала (қарындаш, акварель). Тауда (қарындаш, акварель). «Жайлаудағы көктем» пейзажы (қарындаш, акварель). Мектеп ауласы (қарындаш, акварель). Мерекелер және айтулы даталар; 4) тікелей заттың өзіне қарап сурет салу. Қазақтың ұлттық ыдыс-аяғы (қарындаш, акварель). Тікбұрыш пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Ыдыстағы жемістер (қарындаш, акварель). Цилиндр пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Қазақтың ұлттық музыка аспаптары (қарындаш, акварель). Конус пішінді көлемді зат (қарындаш, акварель). Менің бөлmem. Біздің сынып (қарындаш, акварель). Натюрморт «Дастархан» (қарындаш, акварель). Күрделі пішінді зат (құрамды) (қарындаш, гуашь). Адамдар. Қымыз ішуге арналған ыдыстарға қарап сурет салу (қарындаш, акварель). 42. «Бейнелеу өнері» пәнінің мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерге бөлінген. 43. Әрбір бөлімшенің ішінде бірізділікті сақтай отырып құрастырылған оқу мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оларға оқудың келесі кезеңдерінен хабардар болуға мүмкіндік береді. 44. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды: 1) 1-бөлім «Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту»; 2) 2-бөлім «Шығармашылық жұмыстарды құру және жасау»; 3) 3-бөлім «Шығармашылықты жобалау». 45. «Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту» бөлімі келесіде

Түсінік хат

ҚР «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық – педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» Заңында ерекше білімді қажет ететін барлық балалар психолого-медициналық-педагогикалық кеңестің қорытындысына сәйкес арнайы түзету мекемелерінде және мемлекеттік жалпы білім беретін мектептерде тегін оқуға құқылы делінген.

Беріліп отырған сабақта ерекше білімді қажет ететін балалардың білім алуы мен тәрбиесімен қатар баланың қоршаған ортада өзін еркін ұстауға, әлеуметтік-тұрмыстық бейімделуіне, өзіне қызмет етуіне көп көңіл бөлінеді.

Түзете-дамыта оқыту сыныбындағы өткізілетін әлеуметтік-тұрмыстық бейімделу сабағында балалардың өзін-өзі басқара алуға, өзі өмір сүретін ортаны толық бағдарлай білуге, тұрмыстық құралдармен жұмыстануға, мамандықтар туралы түсінік беріледі.

Сабақта тәжірибелер, экскурсиялар, саяхаттар қарастырылған. Әлеуметтік-тұрмыстық білімі мен білігі бала бойында біртіндеп, жүйелі жалғасын тауып отырады.

Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау сабағы балалардың өз бетімен өмір сүруге және еңбек етуге әлеуметтік бейімделуіне даярлау және жалпы баланың жан жақты дамуын көтеру мақсатында бағытталған тәжірибелік жұмыстармен алмастырылып отырады.

Сабақ оқушының өзіне-өзі қызмет етуге, үй шаруасын жүргізуге дағдылануға, өзін қоршаған ортада бағыт табуға, ақыл ойы мен дене дамуы мүмкіншілігіне қарамастан шығармашылықпен жұмыс істеуге, түрлі электрлік, тұрмыстық приборлармен жұмыс істеуге, тұрғын үйін таза ұстауға, тамақ дайындауға, киім, аяқ-киімін күтуге, түрлі транспортта еркін жүруге бағытталған. Сабақта баланың жас ерекшелігі мен жеке ерекшелігі ескеріледі.

Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау сабағында түрлі әдіс-тәсілдер қолданылады: рольдік, ұжымдық, топтық, жеке, дифференциалдық-топтық, әңгімелеу, экскурсия, әңгіме-сұхбат, видеофильм, практикалық жұмыс.

Берілген сабақтар психикалық дамуы тежелген балаларға арналған түзете дамыта оқытатын 8 сыныптарына қарастырылған.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 105 - қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 545 - қосымша

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін
мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәнінің мақсаты - орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға айналасындағы болмысты сенсорлық қасиеттерімен бірге қабылдауларына қолайлы жағдайлар жасау, психикалық дамуын ынталандыру, түрлі заттар және материалдармен мақсатты бағытта ерікті іс-әрекеттерін қалыптастыру.

3. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәнінің міндеттері:

- 1) түрлі талдауыштарға мақсатты бағытта жүйелі әсер ету арқылы сезімталдық тәжірибесін байыту;
- 2) көру, есту, тактильдік, кинестетикалық түйсігін дамыту;
- 3) кеңістіктік-уақыттық бейімделуін қалыптастыру;
- 4) моторлық дағдыларын дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту сабақтарындағы мақсатты-бағытты жұмыс нәтижесінде білім алушылар мыналарды үйренеді:

- 1) сенсорлық эталондарға бейімделуді;
- 2) берілген белгілері бойынша заттарды тануды;

- 3) заттарды сыртқы белгілері бойынша салыстыруды;
- 4) заттарды формасы, көлемі, түр-түсі, функционалдық міндеттері бойынша топтастыруды;
- 5) түрлі белгілері бойынша заттар мен олардың бейнелерінің нұсқалық қатарын құрастыруды;
- 6) объекттер мен құбылыстардың белгілері мен қасиеттерін практикалық тұрғыда бөлуді;
- 7) қарама-қарсы іс-әрекеттер мен құбылыстарды ажыратуды;
- 8) өз іс-әрекетінің уақыт шеңберін белгілеуді;
- 9) оқиғалардың реттілігін белгілеуді;
- 10) кеңістікте бейімделуді;
- 11) нұсқаулық әрекеттерді мақсатты бағытта орындауды;
- 12) өз қимылы мен іс-әрекеттерін өз-бетінше келістіруді;
- 13) іс-әрекетін тілмен жалғауды.

5. Бағдарламада, орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға жекелік бағдарламалар құру барысында бағдарлық негіз болатын, түзеу жұмысы мақсаттарының болжамдық жүйесі тұжырымдалған. Бағдарламаның мазмұны ұсынымдық сипатта, сондықтан педагог жұмыс мазмұнына білім алушының мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне қарай өзгерістер енгізуге құқына ие.

6. Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту келесідей оқу және түзету пәндерімен біріктіру арқылы жүзеге асырылады: «Айналадағы әлем», «Тәртіп мәдениеті», «Тіл дамуының кемшіліктерін түзеу», «Түзеу ырғағы», «Белсенді-қозғалыстық сипаттағы жекелік және топтық сабақтар».

7. Оқу процесін ұйымдастыру тәсілдерінің негізінде, айқын ақыл-ой кемістіктері бар тұлғалардың өмірін ұйымдастырудың негізгі идеясы болып бүкіл әлемде қабылданған «тұрақтандырудың» педагогикалық тұжырымдамасы жатыр. Осы тұжырымдамаға сәйкес, бүкіл түзеу-педагогикалық іс-шараларын жобалау барысында білім алушы негізгі және жалғыз есептеу нүктесі болып табылады.

8. «Тұрақтандыру» тұжырымдамасының негізінде орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды тәрбиелеу мен оқыту процесін ұйымдастырудың төмендегідей қағидалары қалыптастырылған:

1) білім алушыға, өзінің бірегей ерекшеліктерін сақтай отырып, жеке қарқында дамуы үшін мүмкіндіктерді қамтамасыз ету. Бұл қағиданың ұстанымы бойынша, білім алушының жекелік бағдарламасының мазмұнын белгілеп алу мақсатында, оның мүмкіндіктері мен ілгерілемелі дамуын үнемі зерделеп отыру. Дамуы мен дағдыларды меңгерудегі минималды жылжуын оқудың оң нәтижесі деп тану;

2) білім алушының жеке мүмкіндіктерін және білімдік және тұлғалық жетістіктері мониторингі нәтижелерін ескере отырып, оқытудың мазмұнын, әдістерін, формаларын, дидактикалық оқу құралдарын педагог өз бетінше таңдауы;

3) білім алушының практикалық іс-әрекеттері мен әлеуметтік дағдыларын қалыптастыру үшін мектепте тиісті орта құру, Білім алушылармен сабақ өтетін бөлмелерді түрлі өмірлік жағдайларды қамтып көрсететін кеңістікке айналдыру. Пәндік орта білім алушының мұқтаждықтарының өзгеруіне орай қайта-қайта ауыстырылып отырады. Қабілеттері мен дағдыларының қалыптасуы осы дағдылар қолданылатын жағдайға максималды жақындатылып жүзеге асырылады;

4) білім алушылардың мектептегі күнделікті іс-әрекетінің біріктірілген сипаты. Барлық пәндер бойынша сабақ біріктірілген сипатта жүреді;

5) ойлау қабілетінің, тілінің және қатынасының дамуы - әлеуметтену құралы ретінде болуы. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың тілінде, ойлау қабілетінде, қатынасында өзіне тән проблемалары болады, олардың орны педагогикалық құралдармен толтырылады. Білім алушының тілді түсінуі, вербалдық және вербалсыз қатынас құралдарының қалыптасуы, көрнекілік-әрекеттік ойлауының дамуы жұмыстарын кеңейту бойынша дәйекті жұмыс құрастырылады. Педагог білім алушының түсінігіне сәйкес тілді қолданады;

6) оқу-тәрбие процесінің әлеуметтендірушілік бағыттары: білім алушыларды мектептен тыс күрделі әлеуметтік ортаға енгізу (қоғамдық көлікпен жүргізу, дүкендерге, дәріханаға, поштаға, емханаға, музейлерге, театрға, кафелерге бару).

9. Оқу процесі мазмұны бойынша да, ұйымдастырушылық формалары бойынша да қатаң реттелмейді.

10. Білім алушылардың сабақ кезіндегі белсенділігі мен дербестігін көрсететін негізгі іс-әрекеті ретінде төмендегілер қолданылады:

1) табиғат құбылыстары мен әлеуметтік өмір құбылыстарын бақылау;

2) заттық- практикалық іс-әрекет;

3) іскерлік ойындар;

4) білім алушылардың шаруашылық-еңбектік іс-әрекеттері;

5) әлеуметтік-тұрмыстық іс-әрекеттері;

6) жақын айналасындағы білім алушылар мен үлкен адамдармен қатынасы (микросоциум);

7) оқу іс-әрекеті (білім алушының мүмкіндіктеріне сәйкес).

11. Оқу-тәрбие процесі орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың бүкіл оқу кезеңі ішінде заттық іс-әрекеті бойынша құрастырылады.

12. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» түзеу сабақтары оқу және тұрмыс жағдайларында дербестік пен белсенділікке максималды негіздер құруға бағытталады.

13. Білім алушымен жүргізілетін нақты жекелік түзеу жұмысының мазмұны, оның психофизикалық жағдайы ерекшеліктерін тексеру нәтижелері бойынша, белгіленеді.

14. Тексеру барысында даму деңгейі ғана емес, сондай ақ жақын арадағы даму аймағы да анықталады. Бір мезгілде іс-әрекет компоненттерін меңгергені

бағаланады: мотивациялық-бейімделушілік, операциялдық, бақылау-бағалаушылық.

15. Тексеру нәтижелері түзеу сабағын өткізу үшін ішкі топтар құру барысында айқындаушы болып табылады.

16. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәні шеңберіндегі түзеу жұмысы, білім алушылармен әр оқу жылында жүргізілетін барлық жұмыс барысында жүріп отырады.

17. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалайтын бастапқы сәті болып, түзеу жұмысының жекелік бағдарламасында көрсетілген міндеттер табылады.

18. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау ішкі бағалау құралдары арқылы жүзеге асырылады. Жекелік бағдарламаларды жүзеге асыру нәтижелерін мұғалім сабақтың оқу процесі барысында бағалайды.

19. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылармен жүргізетін жұмыстардың барлығы негізіне кіретін «Диагностика мен түзеу-дамыту жұмысының бірлігі» атты арнайы педагогикасының қағидасына ере отырып, педагогтар бақылаушылық бағалау әрекеттерін жүйелі түрде жүзеге асырады.

20. Бағалаушылық әрекеттеріне - білім алушының белсенділігін бақылау, ауызша жауаптарын түзеу жұмысының жекелік міндеттерімен салыстыру, іс-әрекеттерінің өнімдерін зерделеу кіреді.

21. Білім алушылардың жетістіктері мен дамуының ағымдық бағалануы, олардың жұмысын күнделікті бақылау арқылы жүзеге асырылады. Аралық бағалану бірінші жартыжылдық біткен кезде жүзеге асырылады. Нәтижелердің қорытынды бағалануы оқу жылы аяқталғанда жүзеге асырылады. Түзеу жұмысының жекелік бағдарламасына сәйкес қабілеттері мен дағдыларының қалыптасуы жөніндегі бағалау пікірлер жекелік бағдарламада көрсетіліп жазылады.

3 - тарау. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 2) 6-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;
- 3) 7-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;
- 4) 8-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат;
- 5) 9-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат.

23. Түзеу курсы жүзеге асыру үшін арнайы материалдық-техникалық жабдықтау қажет, оның ішіне жабдықталған сенсорлық бөлме; кебу (шарлы) бассейн; жарықтық және дыбыстық әсері бар ойыншықтар мен заттар;

фактурасы, тұтқырлығы, температурасы, тығыздығы бойынша материалдар үлгілері; сенсорлық панелдер кіреді.

24. Жұмыстың түрлері мен формаларын (жекелік, қосарлы, топтық) өткізу үшін сыныпта қозғалмалы жиһаздары қарастырылады. Кітап сөрелері мен білім алушылардың жұмыстарын көрсететін стендтер, көрнекі құралдар үшін орындар қарастырылады.

25. Бағдарламаның мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер, сыныптар бойынша күтілген нәтижелер түрінде оқу мақсаттарын қарастыратын, бөлімшелерді қамтиды.

26. «Психомоторикасы мен сенсорлық процестерін дамыту» пәнінің мазмұны 3 бөлімді қамтиды:

1) 1- бөлім «Сенсорлық процестері мен кеңістіктік-уақыттық бейімделуін дамыту»;

2) 2- бөлім «Қимыл-қозғалыс саласын дамыту»;

3) 3- бөлім «Зерделік саласын дамыту».

27. «Сенсорлық процестері мен кеңістіктік-уақыттық бейімделуін дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) есту қабілетін дамыту;

2) көру қабілетін дамыту;

3) кеңістікте бейімделуін дамыту;

4) уақыттық бейімделуін дамыту;

5) тактильдік-қозғалыстық түйсігін дамыту;

6) дәм және иіс сезімін дамыту.

28. «Қимыл-қозғалыс саласын дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ұсақ моторикасын дамыту;

2) мимикасы мен и пантомимикасын дамыту;

29. «Зерделік саласын дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жадын дамыту;

2) тіл мен ойлау қабілетін дамыту;

3) қиялын дамыту;

4) зейінін дамыту.

30. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың психофизикалық дамуының жекелік деңгейіне байланысты сыныптар арасында оқыту мақсатын қайта бөлуге болады.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтау арқылы беріледі. Кодта бірінші сан сыныбын, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшені, төртінші сан – оқыту мақсатының нөмірлерін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4 кодында: «б» – сыныбы, «2.1» – бөлімше, «4» – оқыту мақсатының нөмірі.

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін
«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен жаңартылған үлгілік оқу бағдарламасы - тарау.

Жалпы ережелер

1. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін
«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен жаңартылған үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007
жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. «Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау» (бұдан әрі - ӘТБ) пәнінің мақсаты орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың әр
түрлі тұрмыстық және әлеуметтік жағдайларда белсенді және дербес болуға ықпал ететін арнайы әлеуметтік-бейімдеушілік
біліктер мен дағдыларды қалыптастыру болып табылады.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

- 1) білім алушылардың тұрмыстық еңбектік дағдыларын қалыптастыру;
- 2) білім алушыларды әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелерде бағдарлауға (сауда, тұрмыстық қызмет, байланыс, мәдениет,
медициналық көмек), ондағы қызмет түрлерін пайдалана білудің қарапайым дағдыларын үйрету;
- 3) жақын және танымайтын орта адамдарымен қарапайым түрде тұрмыстық қатынас орнату;
- 4) психофизикалық даму кемшіліктерін түзеуге ықпал ету; сөздікті байыту және жүйелендіру; диалог пен монологты ауызша
сөйлеуде дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. ӘТБ бойынша оқу процестерін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы педагогиканың принциптеріне сәйкес
жүзеге асырылады:

2 1) орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды дайындау және дамыту ерекшеліктері мен ерекшеліктеріне қойылатын
білім беру жүйесінің бейімділік қағидасы;

2) орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқытудағы түзеудамыту бағыт олардың мүмкіндіктері мен білім алудағы
айрықша қажеттіліктеріне байланысты оқыту қызметтері мен арнайы әдістерімен қамтамасыздандырылады;

3) оқытудың әлеуметтік-бейімдік бағыттары тұлғаның әлеуметтік бейімделмеуінің алдын алады немесе оны азайтады. Білім
алушыларға әлеуметтік өмірге қажетті дағдыларды, мінез-құлықтарының әлеуметтік нормаларын игерту бойынша арнайы
жұмыстар қарастырылады;

4) білім берудегі әрекеттік тәсіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды тұлғалық тұрғыдан дамыту ерекшелігіне
байланысты білім беру құрылымы мен оның негізгі заңдылықтарын ашатын психологиялық ғылымның теоретикалық ережелеріне
негізделеді. Және де ол ақыл-ой қалықтығы жеңіл тұлғаны дамыту оларға қолжетімді қызметті ұйымдастыру сипатымен
анықталады (пәндік-тәжірибелік және оқу);

5) оқытудың тәжірибелік бағыты зерттелетін материал мен білім алушының тәжірибелік қызметі арасында тығыз байланыс орнатуды, тәжірибелік-бағыттық тапсырмаларды шешуге арналған бастапқы мәнге ие білім мен біліктерді қалыптастыруды қарастырады;

6) орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың оқытудағы дифференциалды және жекелей тәсіл бағдарлама мазмұнын игеру мүмкіндігінің әртектелігімен, оқу материалдарын игеру кезінде көрінетін вариативті типологиялық ерекшеліктердің болуымен көрінеді, ол алынған білім, дағды мен икемдерге ықпал етеді. Ақыл-ойы кемістігі бар білім алушыларға арналған білім беру процесі типологиялық топтардың негізінде жүзеге асады (В.В. Воронкова бойынша). Әрбір типологиялық топтар үшін педагог балалардың мүмкіндіктеріне байланысты олардың күрделілігі мен көлемін есепке ала отырып оқу материалдарын дайындайды. Осымен оқыту жұмыстарының қарқыны, білім алушылардың дербестілік деңгейі, оқыту әдістері мен тәсілдері түрленіп отырады. Білім алушыларды топтарға шартты түрде бөліну. Дифференциалды тәсіл оқытуды жекелендірумен толығады;

7) оқу-танымдық және тәжірибелік қызметке арнайы педагогикалық жетекшілік ету қажеттілігі танымдылық белсенділіктің төмен болуына, ойлаудың сараптамалық және жалпылама қызметтердің әлсіздігіне негізделеді. Ақыл-ойы қалық білім алушылардың дербес оқу-танымдық қызметтері, әсіресе 3 және 4 типологиялық топтар үшін қиын болған жағдайда педагог оқу тапсырмаларын сәтті орындауды қамтамасыз ету үшін білім алушы қызметінің жетілмеген компоненттерінің қызметтерін өзіне алады. Педагог ақыл-ой кемістігі бар білім алушының жалпы даму заңдылықтарын біле отырып сыныптың әрбір білім алушысының танымдық мүмкіндіктерін, оқытудың 3 арнайы әдістемесін ұйымдастырады және білім алушылардың оқу-танымдық қызметтерін бағыттайды.

5. Педагогикалық тәсілдерді жүзеге асыру оқытудың әртүрлі стратегияларын пайдалануды қарастырады:

1) мұғалім мен білім алушы арасындағы сенімділік атмосферасын құру;

2) әрбір білім алушының пікірін тыңдау;

3) білім алушының танымдық мүмкіндіктеріне сәйкес әрекет ету түрлері және жіті таңдалынып алынған тапсырмалардың көмегімен оқытуды дамыту және ынталандыру;

4) білім алушыға түсінікті тілдегі мысалдармен мәселелерді шешу стратегияларын үлгілеу;

5) білім алушының жекелей ерекшеліктерін есепке ала отырып дифференциалды тапсырмаларды құрау;

6) барлық сынып жұмысы мен білім алушының топтық, жекелей әрекеттерін ұйымдастыру.

6. Жекелей қарқында даму құқығын тану принципі әрбір баланың жекелей ерекшеліктерін сақтауға мүмкіндік береді. Бұл принципті ұстану бала дамуын ұдайы зерделеп отыруды қарастырады, мақсаты оны оқытудың жекелей бағдарламаларының мазмұнын анықтау.

7. Педагогтың өзбетімен мазмұнды, әдісті, түр, дидактикалық құралдарды білім алушылардың жекелей мүмкіндіктерін, білімдерін және тұлғалық жетістіктерінің мониторингін таңдау принципі.

8. Білім алушылардың заттық және әлеуметтік дағдыларын дамытуда тиісті мектептік ортаны жасау принципі:

1) білімдері мен дағдыларын өздері қолданатын жағдайға мүмкіндігінше жақын қалыптастыру. Бұл білімдері мен дағдыларын жаңа жағдайларда қолдану қиындық тудырумен байланысты;

2) кеңістікті, әртүрлі өмірлік жағдайлардың көрінісіне, заттық орта мезгілімен білім алушылардың қажеттіліктеріне қарай өзгеріп отырады;

3) жайлы әлеуметтік-тұрмыстық және заттық-дамытушылық орта мектепте жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жасын және физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып құрылады.

9. Мектептегі білім арудың күнделікті әрекеттерінің кешенді сипатының принципі оқу жоспарының бірнеше пәндік салаларының интеграциялық мазмұнын қабылдауды қарастырады, бұл мектепте оқу кезеңінде пәнсіз оқыту идеясын іске асырады. Сабақтар Бағдарламаның мазмұнын қолдана отырып, білім алушылардың жалпы дамуына бағытталған (қарым-қатынастық, қимылдық, сөйлеу тілдік, сенсорлық).

10. Оқыту-тәрбиелеу процесіндегі әлеуметтік бағыт принципі. Оқыту және тәрбиелеу ортасы шарасыз шектелгендіктен, барынша білім алушылардың ерекшелігіне қарай бейімделгендіктен, сонымен қатар қалыпты дамып келе жатқан серіктестерімен араласуға мүмкіндік бермейтіндіктен, 4 баланы күрделі әлеуметтік ортаға қосатын әлеуметтендіру шараларын жүргізу талап етіледі: 1) кезең-кезеңмен және біртіндеп білім алушының мүмкіндігіне сай өмірлік тәжірибесін және әлеуметтік қарым-қатынасын дамыту; 2) қоғамға жанын жараламай енгізу үшін, төзімді және қолайлы орта құру. Осы мақсатта мектептің жүйелі жұмысы баланың отбасымен және қоғаммен болу қарастырылады.

11. ӘТБ пәнін оқыту процесінде білім алушыларда ақпараттық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту үшін жағдайлар жасалады. ӘТБ пәнін оқыту процесінде ақпараттық-технологияларды қолдану мыналардан тұрады: 1) шынайы өмірлік ситуациялардағы еліктемелер, сондай-ақ оларды ары қарай түсіну үшін аталмыш ситуацияларды зерделеу үшін компьютерлік үлгілерді қолдану; 2) тәжірибелік тапсырмаларды шешуге арналған аудио-, видео материалдарды өңдеу, кескіндеме, кестелерді, мәтіндерді өңдеу үшін бағдарламалық қамтамасыздандыруды пайдалану; 3) тәжірибелік тапсырмаларды шешу кезіндегі ақпараттық коммуникациялық технология құралдарын пайдаланудың шығармашылық әдістері; 4) белгілі бір тақырып бойынша топпен жұмыс жасауға мүмкіндік беретін электронды құралдар көмегімен материалдарды жинақтау және тәжірибе алмасу; 5) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дербес қолдана алу дағдылары; 6) аудитория мен мақсаттарды анықтау үшін әртүрлі ақпарат көздерінен материалдарды іріктеуді қосатын коммуникациялық дағдыларды дамыту; 7) электронды оқулықтарды пайдалану.

12. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың сабақта белсенділігі мен өз бетімен жұмысты дамытатын негізгі шара түрлері: 1) тірі және өлі табиғатты және әлеуметтік өмірдің құбылысын бақылау; 2) заттық-тәжірибелік әрекет; 3) ойын әрекеті және ойын қызметі; 4) тұрмыстық-еңбектік қызмет; 5) әлеуметтік-тұрмыстық қызмет.

13. ӘТБ пәнінде педагогикалық іс-шаралары білім алушының жеке белсенділігін дамытуға бағытталған.

14. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың оқу материалдарын игеру нәтижелерін бағалау нормалары бағдарламада ұсынылған мақсатқа негізделген және білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау және тексеруді ұйыдастыр кезіндегі ортақ тәсілдерді жүзеге асыруға бағытталған.

15. Ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалау құралдарымен жүзеге асады. Бағдарламаны игеру нәтижелері 5 сабақ барысында тікелей мұғалім арқылы бағаланады. Ақыл-ойы кем білім алушылармен жұмыс жасаудың негізі саналатын «диагностика және түзеуді дамыту жұмыстарының бірлестігі» арнайы педагогиканың қағидасына сүйене отырып педагогтар бақылаушы бағалау қызметтерін жүзеге асырады.

16. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды оқыту нәтижесін бағалау ағымдық (сабақ барысындағы), кезеңдік (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде жүзеге асады.

17. Ағымдық бақылау сабақтағы білім алушылардың әрекеттеріне бақылау жасау, тәжірибелік және өзіндік жұмыстарға талдау жасау, қызметтің ұжымдық түрлері көмегімен жүзеге асады. Оның нәтижелері сабақ карточкаларына тіркеледі (сабақтың ақпараттық картасы, сабақ конспектісі). Сабаққа бақылау жасау оқу процесінің сапасын қамтамасыздандыру үшін педагогпен қолданылатын оқыту әдістері мен мазмұнын түзету мақсатында жүргізіледі. Мұндай бақылау сондай-ақ ынталандырушы жә

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 102 - қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 542 - қосымша

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған сыныптары үшін «Шаруашылық еңбек» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін «Шаруашылық еңбек» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген. 2. Оқу пәнінің мақсаты – білім алушыларға күнделіктегі тұрмыстық жағдайларда тәуелсіз болуға мүмкіндік жасайтын, күндегі өмірде қажет болатын іскерліктерді білім алушыларда қалыптастыру. 3. Негізгі міндеттер: 1) тұрмыстық заттарды олардың қажеттілігіне сәйкес пайдалану үйрету; 2) тұрмыстағы қауіпсіз жұмыс ережелерін, санитарлық-гигиеналық нормаларын ұстануды үйрету; 3) жеке нәрселерін, жақын айналасындағы заттарды пайдалану іскерліктерін қалыптастыру; 4) арнаулы жабдықтар мен материалдарды тұрмыстық заттар мен жеке нәрселер үшін пайдаланудың әдістеріне үйрету; 5) сабақтарға қызығушылықты ұстап тұру, басқа білім алушылар мен ересектермен өзара әрекет жасау іскерліктерін қалыптастыру.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер 4. Оқу бағдаламасында оқу-нормативтік құжаттың үрдісті функциялары, білім беру процесін ұйымдастыруға деген арнаулы педагогикалық ұстанымдардың сипаттамаларымен сәйкестендіріледі. 2 5. Құндылыққа, іс-әрекетке, тұлғаға бағдарланған, коммуникативтік тәсілдер, оқу мақсаттарының жүйесі мен білім беру процесі нәтижелерінің басымдылығын арттыру үшін қолданылып, Бағдарламаның жаңа құрамында көрініс тапты. 6. Тұлғалық-бағдарлық білім беруді күшейту, білім беру процесінде барлық қатысушылардың өзара қарым-қатынасында өктемшілікке жол бермей, ынтымақтастығы үшін алғышарттарды құрайтын оқытудың алуан түрлі интербелсенді әдістері қолданылады. 7. Білім беруді ұйымдастыруға деген барлық арнаулы ұстанымдар, ақыл-ой даму бұзылысы орта деңгейдегі білім алушыларды оқытуды ұйымдаспыруды нақты заттың-практикалық іс-әрекет, уақиғалар аясындағы білім мен іс-әрекеттермен белсенді нақты істер мен уақиғаларымен алмасу кезінде ұйымдастыруға бағытталады. 8. Ақыл-ой бұзылысы орташа деңгейдегі білім алушыларға арналған Бағдарламаның мазмұны ұсыным сипатында болады. Педагогтың сыныптағы әрбір білім алушының мүмкіндігі мен оның білім алудағы ерекше қажеттіліктерін сәйкес Бағдарламаның мазмұны мен оқыту қарқынына кезкелген өзгерістерді енгізу құқығы бар. 9. «Шаруашылықтық еңбек» пәні шеңберіндегі жұмыс процесінде: «Адам және дүние», «Тәртіп мәдениеті», «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлану» пәндерімен байланыс орнатылады. 10. Оқу процесін ұйымдастыру тәсілінің

негізінде ақыл-ой дамымауы айқын байқалатын тұлғалардың өмірін ұйымдастырудың негізін қалаушы идея ретінде бүкіл әлемде қабылданған «қалаптандыру» педагогикалық тұжырымдамасы жатыр. Осы тұжырымдамаға сәйкес білім алушы түзету педагогикалық шаралардың барлық жүйесін жобалаған кездегі негізгі және жалғыз есептегі нүктесі болып табылады. 11. Жоспарланған педагогикалық шаралар білім алушылармен тікелей жүргізілетін жұмыстарды ғана емес, сондай ақ қоршаған отраның қайтадан құрылуын, әрбір білім алушының өзіндік әрекетін ынталандыратын жағдайды тұдыруды да қамтиды. 12. «Қалыптандыру» тұжырымдамасының негізінде оқыту мен тәрбиелеу процесін ұйымдастыру қағидалары қалыптастырылған: 1) білім алушының өзіндік бірегей ерекшеліктерін сақтай отырып, дербес қарқында даму құқығын тану қағидасы. Бұл қағиданы сақтау білім алушыны оқытудың жеке бағдарламасының мазмұнын анықтау мақсатында оның мүмкіндігі мен ілгерілемей дамуын үнемі зерделеуді білдіреді. Дамудағы және дағдыларды меңгерудегі кез-келген, тіпті ең аз деген ілгері басуды оқытудағы жағынды нәтиже деп қабылдау; 2) педагогтың әрбір білім алушыны оқытудың мазмұн, тәсілдерін түдін, дидактикалық құралдарды олардың жеке тұлғалық жетістіктерін мониторингілеу нәтижесінесепке ала отырып, өзгдігінен таңдау қағидасы; 3) білім алушыларда тәжірибелік әрекетер мен әлеуметтік дағдыларды 3 қалыптастыру үшін қажетті мектеп ортасын құру қағидасы. Білім алушылармен сабақ өтетін жайлар әр түрлі өмірлік жағдаяттарды бейнелейтін кеңістікке айналдырылуғ тиісті. Заттық орта білім алушылардың қажеттіліктерінің өзгеруіне сәйкес дүркін-дүркін өзгеріп отырады; 4) білім алушылардың мектептегі күнделікті әрекеттерінің кіріктірілген сипаттағы қағидасы. Барлық оқу пәндері бойынша сабақ кіріктірілген сипатта болады; 5) ойлауды дамыту, сайлау тілі мен коммуникацияны әлеуметтендіру құралы ретіндегі қағида. Сөйлеу тілін түсінуді кеңейту, қарым-қатынастың сөздік және сөздік емес құралдарын қалыптастыру, білім алушылардың көрнектілік-әрекеттік ойлауын дамыту бойынша жұмыстар бірізділікпен құрылады; 6) оқу-тәрбиелеу процесін әлеуметтендіру бағыттылығы қағидасы. Білім алушыларды мектеп сыртындағы күрделі әлеуметтік ортаға енгізу. 13. Білім алушылар сабақтың ұйымдастырылуына мұқтаж болады: олар іс-әрекет түрлерін қашан қажет болғанда алмастыра алады, жеке жұмысты орындайды және педагогтық жеке көмегін алады. Жас өспірімдерге сабақ кезінде сынып бөлмесінде еркін қозғалуға мүмкіндік беріледі. 14. Білім алушылардың белсенділігі мен дербестігінің дамуы байқалатын негізгі әрекеті ретінде сабақта төмендегілер қолданылады: 1) адамдардың әлеуметтік өмірі мен әрекеттеріндегі құбылыстарды бақылау; 2) заттық-практикалық іс-әрекет; 3) іскерлік ойындар; 4) білім алушылардың шаруашылықтық-еңбектік іс-әрекеті; 5) әлеуметтік-тұрмыстық іс-әрекет; 6) жақын ортасындағы микросоциумдағы білім алушылар мен ересектер қлммуникациясы; 7) оқу іс-әрекеті (білім алушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес). 15. Бағдарлама білім алушылардың «Өзіне-өзі қызмет ету» пәннің шеңберіндегі алынған дайындығы есеріліп құрастырылған. Оның концептірлік спиральдік құрылымы бар, ол үйренген дағдыларына қайтып келуге және оларды жетілдіруге мүмкіндік жасайды. 16. Әрбір білім алушы үшін практикалық жұмыстардың мазмұны мен көлемі медициналық ұсыныстар ескеріліп, әрқайсысы дербес түрде анықталады. Мұғалімнің сабақтың мазмұнына білім алушылардың ерекше білім қажеттіліктерін ескере отырып, өзгерістер енгізу құқына ие. 17. Бір сабақтың шеңберінде сынып білім алушылары күрделігі әртүрлі тапсырмаларды орындайды. Білім алушылар ұжымдық жұмысқа қолдан келгенше қатысады, мұғалімнің көмегімен жасайды, оған бір мезгілде орындалатын, көрсету бойынша іс-әрекет, үлгі бойынша іс-әрекет, ауызша инструкция бойынша берілген әрекет, бейімделген технологиялық карталарды, пиктограмма, суреттер, фотосуреттерді қолданып көзбен шолуға болатын 4 инструкцияларды қосуға болады. 18. Бар тақырыпқа біріктірілген шаруашылықтық еңбек пен әлеуметтік-тұрмыстық тұрғыдан бағдарланған сабақтарының бірінен соң бірі өткізіледі. Оқыту процесінде үлкен рөл қайталау мен дағдыларды бекітудегі жаттығуларға беріледі. Үздіксіз түрдегі қайталау, білім алушының дербестік дәрежесін және қалыптасатын дағдылар күйінің диагностикасы үшін жағдайлар жасайды. 19. Білім

алушылардың оқу жетістіктерін бағалау шараларына қойылатын талаптар гуманизм идеяларына, осы санаттағы білім алушылардың мектептік оқуының табиғатына сәйкестігіне шартты болады. 20. Ақыл-ой даму бұзылысы орташа деңгейдегі білім алушылардың жеке оқу бағдарламасында тұжырымдалған міндеттер олардың оқудағы жетістіктерін бағалау үшін пайдаланалады. 21. Оқытудың жеке бағдарламасы оның мүмкіндіктері тұралы мәліметтер негізінде, 1-4 сыныптардағы «Өзіне-өзі қызмет ету» пәні бойынша өқалыптасқан дағдылар деңгейін есепке ала отырып құрастырылады. 22. Білім алушылардың жетістіктерін бағалау тек ішкі бағалау құралдарымен ғана жүзеге асырылады. Оқытудың жеке бағдарламасын жүзеге асыру нәтижелері білім беру процесі барысында мұғаліммен сабақтарда тікелей бағаланады. 23. Педагогтар бақылау-бағалау әрекетін ақыл-ой жеткілікті түрде дамымаған білім алушылармен жүргізілетін барлық педагогикалық процесінің қуруына негіз болатын арнайы педагогиканың «диагностика мен түзете дамыту жұмысының бірлігі» қағидасына сәйкес жүйелі түрде жүзеге асарады. 24. Бақылау, білім алушы әрекетінің өнімдерін, ауызша берген жауаптарын оқыту мен тәрбиелеудің жекеленген міндеттерімен салыстыра тырып бағалау әрекет болып табылады. 25. Ақыл-ой даму бұзылысы орташа деңгейдегі білім алушылардың жетістіктерін бағалау рәсімдері мынадай реттілікте болады: 1) білім алушылардың білім мен дағдыларын, даму деңгейлерін алдын-ала бағалау. Оқытудың жеке бағдарламасын құруға арналған негіз ретіндегі білім алушының даму бейімін құру; 2) білім алушылардың жетістіктері мен дамуын ағымды бағалау. Ол білім алушылардың сабақ барысындағы жұмысын күнделікті бақылау арқылы жүзеге асырылады; 3) аралық бақылау бірінші жарты жылдық аяқталғанда орындалады. Жетістіктердің қорытынды бағасы оқу жылы аяқталғанда қойылады. Оқытудың жеке бағдарламасына сәйкес іскерлік мен дағдылардық қалыптасуының табысты болуын бағалау туралы пікірлек жеке бағдарламада тіркеледі. 26. Білім алушылардың қол жеткен табыстарын жеке бағдарламада сипаттау кезінде олардың іскерліктер мен дағдыларды өздігінен игеру дәрежесі көрсетіледі: өздігінше, үлгі бойынша, еліктеу бойынша, педагогпен бірігіп жасалған әрекеттерінің көмегімен. 5

3 - тарау. «Шаруашылықтық еңбек» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру 27. «Шаруашылықтық еңбек» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі: 1) 5-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат; 228. Шаруашылықтық еңбек бойынша сабақтарды өткізу үшін әлеуметтік-тұрмыстық бағдардағы кабинет немесе Бағдарлама мазмұнына сәйкес құрал-саймандармен жабдықталған арнаулы кабинет пайдаланылады. 29. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды: 1) 1-бөлім «Тұрғын жай мен тұрмыстық заттардың күтімі»; 2) 2-бөлім «Киім мен аяқ киім күтімі»; 3) 3-бөлім «Өсімдіктердің күтімі»; 4) 4-бөлім «Үй түлектерінің күтімі». 30. «Тұрғын жай мен тұрмыстық заттардың күтімі» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды: 1) тұрғын жай күтімі; 2) тұрмыстық заттар күтімі. 31. «Киім мен аяқ киім күтіміне» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды: 1) киім заттарының күтімі; 2) аяқ киім күтімі. 32. «Өсімдіктер күтіміне» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды: 1) үй өсімдіктерінің күтімі; 2) гүлбак пен бау бак өсімдіктерінің күтімі. 33. «Үй түлектерінің күтіміне» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды: 1) жануарлар күтімі; 2) құстар күтімі.

4 - тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі 34. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға, мониторинг өткізуге тиімді болу үшін кодтық белгі енгізілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.1.1.2 кодындағы «5» – сынып, «1.1» – бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны. . Оқыту мақсаттарының жүйесі: Тұрғын жай мен тұрмыстық заттар»: -кесте

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 94 - қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 534 -қосымша

Зейіннің орта бұзылысы ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін
«Сөйлеуді және қарым-қатынасты дамыту» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зейіннің орта бұзылысы ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған бсыныптары үшін «Сөйлеуді және қарым-қатынасты дамыту» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. «Сөйлеуді және қарым-қатынасты дамыту» оқу пәнінің мақсаты: білім алушыларда нақты өмірлік жағдайларда көмектесетін қол жетімді (вербальды емес және вербалды) қарым-қатынас құралдарын, оқу мен жазудың қарапайым дағдыларды қалыптастыру.

3. Оқу пәнінің негізгі міндеттері:

- 1) қаратылып айтылған сөйлеу тілін түсіну дағдыларын дамыту және жетілдіру;
- 2) қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру;
- 3) білім алушылардың өз бетінше сөйлеу тілін дамыту және жетілдіру;
- 4) оқу мен жазудың қарапайым дағдыларын дамыту;
- 5) сөйлеу белсенділігіне итермелеуші оқу және жазуға үйрету процесімен байланысты жағымды көңіл-күйді қалыптастыру;
- 6) өмірлік жағдайларда қарапайым оқу мен жазудан алған білім мен дағдыларын қолдануға үйрету.

б-сыныпқа арналған «Сөйлеуді және қарым-қатынасты дамыту» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) дыбыстар мен әріптер: сөздегі дыбыстар мен әріптердің сәйкес келуі; дыбыстар, оларды негізгі белгілері бойынша ажырату: дауыстың бар болуы немесе жоқ болуы; бейнеленуі ұқсас әріптерді жазуда ажырату; бір әріп арқылы ерекшеленетін сөздерді ажырату. Бірдей элементтердің саны (И-Ш), элементтердің бірінің бар болуы немесе болмауы (Г-П), бейнеленуі бойынша ұқсас әріптерді салыстыру;

2) сөздер: «Е, Ё, Я, Ю» әріптері бар сөздер. Дауыстылардың ызың дыбыстармен тіркесу: жи-ши, ча-ща, чу-щу; жазу техникасын жетілдіру: нұсқау бойынша жазбаша жаттығуларды орындау. Жазба және баспа мәтіндерінен көшіріп жазудағы жаттығулар. Айтылуы жазылуымен сәйкес біріккен сөздерді жатқа жазу;

заттардың атауын білдіретін сөздермен тәжірибелік танысу, оларды сөйлеу тілінде бөліп көрсете алу, «Кім?», «Не?» сұрақтары бойынша ажырату. «Кім?», «Не?» сұрақтары бойынша заттарды атау және оларды ажырату мұғалімнің берген тақырыптарына «Кім?», «Не?» сұрақтарына жауап беретін сөздері іріктеудегі жаттығулар. Бір затты және бірнеше бірдей заттарды атау; адамның атындағы, тегіндегі, жануарлардың лақап атындағы бас әріп. Ұғымдарды ажырату: затты және адам мен жануардың атын атау. Зат атауларын және адамдарға ат таңдаудағы жаттығулар;

3) сөйлемдер: сөйлем басындағы бас әріп. Сөйлем соңындағы нүкте.

Түсінік хат

Жеке жұмыс оқу жоспары келесі нормативтік құжаттар негізінде әзірленді:
2022-2023 оқу жылында ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОРТА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДАҒЫ ОҚУ ҮРДІСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
ТУРАЛЫ» НҰСҚАУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ХАТ

«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі – Мемлекеттік білім беру стандарттары) (Республика Білім министрінің бұйрығы) ҚР 03.08.2022 No 348, өзгерістер енгізілді - 23.09.2022 No 406);

Жаңартылған мазмұнға негізделген бастауыш білім беру деңгейіндегі 6 сыныптардағы жеңіл психикалық дамуы тежелген оқушыларға арналған «Айналадағы әлем» академиялық пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 20 қыркүйектегі №469 бұйрығына 97-қосымша.

Мамандандырылған білім беру ұйымдарына арналған үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2023 жылғы 18 тамыздағы No 264 бұйрығы (28-қосымша)

«Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагог қызметкерлерін жүргізуге қажетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 04.06.2006 ж.) бұйрығы. /No 130, өзгеріс енгізілді - ҚР Білім министрінің 17.03.2023 No 68 бұйрығымен.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығына 537-қосымша

Орта ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған орта білім беру деңгейінің «Адам және әлем» 6 сыныбы үшін жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1. Зейіннің орта ақыл-ой, көздің көру қабілетінің төмен кемістігі бар білім алушыларға арналған 5 сыныптары үшін «Айналадағы әлем» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. «Айналадағы әлем» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың орта сыныпта алған қоршаған әлем туралы түсініктерін кеңейту және бекіту, қоршаған әлемде бағдарлаудың тәжірибелік тәсілдерін дамыту, өмірлік қажетті дағдылары мен ікемділіктерін қалыптастыру.

Негізгі міндеттері:

- 1) қоршаған әлемде тәжірибелік бағдарлау үшін қажетті ікемділіктер мен дағдыларды табиғаттағы қауіпсіз тәртіпті қалыптастыру;
- 2) өзен саулығын сақтау және күтуде дағдыларын қалыптастыру;
- 3) адекваттық әлеуметтік тәртіпті қалыптастыру.

Оқу материалы бөлімдерге бөлінеді:

- 1) 1-бөлім «Өлі табиғат»;

- 2) 2-бөлім «Тірі табиғат»;
  - 3) 3-бөлім «Адамағзасы»;
  - 4) 4-бөлім «Менің Отаным».
3. «Өлі табиғат» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:
- 1) Табиғаттағы мезгілдік өзгерістер;
  - 2) ауарайы;
  - 3) табиғат құбылыстары.
4. «Тірі табиғат» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:
- 1) Бөлме өсімдіктері және гүлзардағы өсімдіктер;
  - 2) Ағаштар мен бұталар;
  - 3) Бак және бақша өсімдіктері;
  - 4) Саябак өсімдіктері;
  - 5) Орман өсімдіктері;
  - 6) Егістік пен шабындық өсімдіктері;
  - 7) Дала мен шөл өсімдіктері;
  - 8) Жануарлардың сан алуан түрі;
  - 9) Үйжануарлары мен үйқұстары;
  - 10) Жабайы жануарлармен құстар.
5. «Адамағзасы» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:
- 1) Адам және оның денесі;
  - 2) Адам және оның өмірі.
6. «Менің Отаным» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:
1. Менің қалам (ауылым);
  2. Менің елім.